N. Inw. 5322/53.

LIII

Die Italienische Lira da braccio
eine Kunsthistorische Studie
zur Geschichte der Violine nebst
einem Anhang mit Nachrich-
ten über einige der ältesten
Violenbauer von G. Hajdecki
Mostar im Selbstverlage des
Autors Druck von Vladimir
M. Radović 1892
Gedruckt in 200 numerirten
Exemplaren. (à 8 M.)
Alle Rechte vorbehalten.
Dedykacja własnoręczna autora:
Wielmożnemu Panu K. W.
Wiatockiemu z głębokim
szacunkiem i poważaniem
autor Lit. Major Audytor
Mostar 18. 3. 92. [illegible]

<u>N.B.</u> Według podania Dr. Wisłockiego autor niniejszej broszury pan <u>A. Hajdecki</u> obecnie major audytor w Mostarze był w czasie kiedy Dr. Wisłocki był we Lwowie przy Ossolińskich bibliotekarzem także akspandytą.

pomiaj:) Pierwszy Dzień Marta, zkiś w [illegible] Skar jeszka [illegible] będzie [illegible] — / .

Einleitung. — ~~[illegible]~~

Wie einst um den Geburtsort Homers sieben griechische Städte gestritten, so machen sich jetzt drei grossartige Nationen den Ruhm streitig, die Wiege, [illegible] der Welt gestanden zu haben! Ja, nun es droht noch ein vierter Concurrent in die Schranken zu treten; denn mein Italien, Deutschland und Frankreich(x (x Dieses ist schon auf dem Wege die

Waffen zu strecken) einen
kirchlich legitimatives für sich
haben, oder einiges wenig-
stens zu haben glauben – so
hat <u>Polen</u> einen authentischen
Gewährsmann im Praetorius'
(Mich. Praetorius Syntagma
Wolfenbüttel 1618 Neuer
Abdruck Berlin 1884 p. 52.)
Der besten Quelle für die
Instrumentengeschichte
für sich, welcher behaup-
tet das (zu seinen Zeiten)
„die Geigen" [<u>Violinen</u>]
auch <u>polnische Geigen</u>
von „Kunstpfeifern (also
Zacklanten) in den Städten
genannt worden —

6.

„Vielleicht daher dass diese Art [illegible] aus Polen herkommen sein soll, der das derselben ausländige, treffliche Künstler auf die [illegible] Geigen gefunden werden"[2] ([2] Diesem Thema wollen wir gelegentlich eine besondere Abhandlung widmen.) . . . . P.

Okradziono z pracowni [illegible] skrzypce mało dotąd wiadomo — do 50-ciu [illegible] [illegible],

[illegible] z pracowni [illegible] skrzypiec w [illegible] [illegible]".

Dopiero [illegible] wykazały nowe [illegible].

W broszurce mej o Paganinim (Notice biographique sur Nicolo Paganini, précédée d'une esquisse de l'histoire du violon Paris 1851.) znajduję: „A l'imitation de la viole montée, on fit dès XV s. un petit instrument du même genre, auquel les Italiens donnèrent le nom violino, qui signifie: petite viole" — i zdanie to ten ~~[illegible]~~ i z dokład„niejszego wykazało dowodzenia i danych stające się udziałem wspólnem dobrem następnej literatury, skoro aż i Fétis sam mówię

najlepszej pracy w historji Sztuki,
stan monastrów angielskiego
(3 Skandinavie Paris 1856)
kwestji tej i drugi następujące
zapomnianej idea powstania
skrzypiec z angielskiego
crowth i pochodzenia ich,
stan monastrów angielsko,
wzięła z Indji.
Najbliższy anonimowy autor
(księża Foussupowa) wymienia,
nie przy nawet pewnego
Testatori'a (il vecchio)
jako pierwszego który wpadł
na myśl, by dały powierzchnię
i nadać jej nazwę Viols'y
wioli. — Niestety data jej
znana nie jest w tym

[illegible shorthand]
[illegible shorthand]
Dr. Schabeck [illegible shorthand]
[illegible shorthand] (4 Offizieler Bericht über die Pariser Ausstellung 1855 Wien 1858 Heft 26.) [illegible shorthand]
[illegible shorthand] „Der Zeigenbau in Italien und sein Denkbarer Ursprung" (Prag 1874 Vide auch Feuilleton der Presse v. 8 Oct 1872 Der Denkbare Ursprung des Zeigenbaues in Italien) [illegible shorthand]
[illegible shorthand]

formą tejże na rozmai-
te viole rozróżniamo [?]
i określ. [?] i Geige (Skrzypce
wzorzę [?]).

Vidal ('Les instruments
à archet Paris 1876 tom I
pag. 55.) mówi o „ chongo„
mento snaresifo [?]" alone [?]
„ abondirant en violon"
że stało [?] się jest nazwa [?] na
Geige wspólne niej [?] nazwami [?]
wszystkich ludników i
muzyków [?].

Rühlmann ('Die Ge-
schichte der Bogeninstrumente;
Braunschweig 1882
p. 182, 265 et passim.) przy-
chyla się takiego tego [?] zdania.

Sąd widziany pierwszem przejrzeniu-
niemy się skrzypiec w ich pierwotnie
najwyższem formalnem wykończeniu-
niu (: Formvollendung ;) lecz nie
znajdujemy żadnych historycznych doku-
mentów, według których pewnych
i poeistrzeni" przeszły dzieła do
skrzypiec nastąpiło; w którym
wreszcie przyjechali do wiosek
i co wysoce rozwinięty smak
i delikatny umysł pierwszych
artystów lutników, Dodatnie
przymioty niektórych starych dzieł
wyjątkowym i nastręczenie jedno-
rzeczy i utrwalenie na skrzypcach
do prawdziwości (zur Darstellung
gebrachte).

Karol Engel (Researches into the
early history of ~~th~~ the Violin Family.
London 1883. p. 143.)

powiada w Dreźnie historji instru-
mentów — powiada również tej
nazwie kilkanaście razy, ro-
biąc podobnie zresztą jako
„small viol" i „diminutive
variety" ~~Viola alta~~ tejże.

Léon Mordret ("La Lutherie
artistique. Paris 1885 p. 25) przeczą,
zaznaczając tylko historycznie
w jednem zdaniu: „le violon
est né des violes par leur
perfectionnement success-
if". —

Giov. de Piccolellis ("Liutai an-
tichi e moderni. Firenze
1885 p. ~~XX~~ XIV) powiada: „mo-
dificando poi le viole soprano
ed impicciolendole, per altro.

nowe voce piu acuto, si faceva una
specie di violino". .. a innem
miejscu: „Rapporti di Derivazione
della viola acuta a violino. —
Wreszcie Heron-Allen (Violin
making as it was and is.
London 1889 p. 54.68) zestawia
genealogiczną tablicę instru-
mentów smyczkowych — i
wyprowadza wprost (: lässt
die violine direct aus
der viola abstammen) wprost
z violi „które „the im-
mediate forerunner and com-
pagnons of the violin" pisze.
Tak więc rozpoznanie gli wszystkich
in verba magistri — i owszem
tyle wszystkich twierdzeń

a też i wymienionych autorów
przyczyną do powstania stwo-
przez jednomyślności i zgodą,
która się stała powszechnym dogma-
tem tak że potrzeba do tego
poważnej zgodnej odwagi by
przeciw temu zapatrywaniu
wystąpić. —
Gdy się jednakże zapytamy na
czem właściwie twierdzenie
to polega, jakie źródła, dowo-
dy i powody za tem przema-
wiają — na jakieś faktach, kon-
kretnych historycznych dowo-
dach albo filozoficznych kom-
binacyach to spodziewalibyśmy
twierdzenie opierane
tylko to w odpowiedzi

nawet otrzymamy i zwróćcie nie
zwalczalibyśmy, krytycznie histo-
rycznych faktów także nie
filozoficznie ~~[illegible]~~ ale filozoficz-
nie historycznie kombinacyjne
nie nie zapomnimy — ale
Violina jest [illegible]-
[illegible] ~~[illegible]~~ diablo [illegible]
abrazyjne [illegible] i [illegible]
[illegible] pro-
[illegible]. ~~[illegible]~~
Oprócz tego powstają jednakże
poważne wątpliwości - gdyż
w tym wypadku [illegible]
[illegible] abrazyjne ~~[illegible]~~
nie [illegible] ale violetta
nazywałaby się powinna — i to
[illegible]
tego [illegible].

[illegible] w przestrzeni [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
pisał o tem w artykule „Die
Geschichte der nach italienischen“
alten Geigen bau Kunst“) „Zeit-
schrift für Instrumentenbau
Leipzig Bd II 8 Jg. S. 102 (1881)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. —
[illegible]
[illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]

bierności rzeczą dziwną i nie
znajdzie i rzeczy naśladowanych —
natomiast dołożenie rozumne
dążenie o prawdziwem stroz-
pieca na żadnej pracowniście
Jakowadźia — której nie jest
ychcąc leżąc dobrodziej natura — bra-
kuje — nauczyć się patrzeć prze-
dewszystkiem instrumenta
same. „Hart" powiada
pięknie o Sibire — „un livre
élémentaire classique, ou-
vert à tous les yeux, et intel-
ligibles à tous les luthiers qui
s'occuperont fortement à en
déchiffrer les caractères. Ces li-
vres, ce sont les beaux modè-
les des grands maîtres.

18.

voilà les seules, ~~[illegible]~~ véri-
tables encyclopédies où tout
est renfermé. C'est sur ces
tables, non d'airain, mais de
bois, que sont gravés leurs
lois et leurs oracles."

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Kartka:
Gaspard Duiffoprugcar
Bononiensis anno 1515.
~~prad~~ wobec której długo zasta-
nawiał się co to ma znaczyć
gdyż brakło autorowi na to
~~pierwowzoru~~ wzorów (Vorbild) i autorowa-
ło wiele Daremnie Antologii
wielkiej szukano. —
W Praetoriusza napisano Sed-
kapt autor przez wielu nau-
czana — bez przy rzeczy
z skrzypce obecnymi — nie
przyznano mu także „lira
da braccio"
Ta z opowiadania niepewnie
utrzymanie lira narodowej
było prowadzeniem który autor-

Dał pierwszy impuls do krytyczne-
go przeszukiwania i opracowania
naszych skarbów pisanych – Testa-
ment ten taki się stanowi
punkt wyjściowy tych badań
i dla tego też wymieniamy autora
należy tu na wstępie niniejszej
mej rozprawy. —

Z pisarzy dziejów kościelnych pro-
testanckich zaś autor w pierwszej
linii [illegible]
Praetoriusowe i [illegible]
Lasocinskiego Orthiadi
[illegible] w roku 1592.
Oprócz tego mamy też dzieła i prze-
[illegible] (Rokolfa) prze-
autor przy dalszych czasach rozdzia-
[illegible]

Zresztą terminologii dotyczącej [illegible]
się jedno w niemieckiem
terminologia — nazywa się
skrzypce na „Geige” to znów
Violine — (o Fiddel już
się nie wspomina.
Przytem Mozart w swej
szkole na skrzypce powiedział
stronie „Geige in der wei-
testen Bedeutung begreift
in sich alle jene Instrumenten,
die [illegible] mit Darmsai-
ten bezogen und mit
dem Bogen gestrichen
werden. Es ist daher
ein Missbrauch, wenn
man die Violine eine
Geige nennt. —

Należy zwrócić też przy Ogniskach i Violinowych a "Geigen" nazwą-nie instrumentu, nie oznaczając z naszemi skrzypcami nic wspólnego – i w pierwszej przed Geigen rozumiano kędzie autor tylko Violine przedewszystkiem skrzypce "Violi-no" nazywać będzie. —

Drugą uwagę dały mi pytania wyjaśniona matka fr. angiel-skich a przy najmniej poprzed-niczka naszych skrzypiec: Viola ze względu na swój wysoki początek, rozumiano w historyi – jest zastąpiona także ze swej przyczyny tak jak takowa jako przedstawicielka swojej

fundament do rozstrzygania
o powstaniu skrzypiec właściwie
mniema. —

Nie bardzo /: Nicht ohne weiters /:
W Niemczech pojawiła się viole do-
piero w XVI w.
W Niemczech dzieje się ~~G~~ u Agri-
coli i Virdunga Geige (gîgen)
były instrumentami nazwanymi.
W Toskanii nazwy „Viol
da gamba, viol da braccio" przy-
chodzą tu dopiero w dru-
giej połowie XVI w. Także
pod terminowaniem się na-
zwa „Geigen".
Violen da gamba oder die
grossen Geigen genannt; viole
da braccio oder der kleine Geigen

dzieł Sztuki"... i znajdują
się one w inwentarzu z r.
1577, albo jeszcze wyraźniej
„ein alte copia geigen
da praw" (1590).
Widzimy z tego że w określaniu
~~wyraz~~ Viola i Geige były
wyrazami synonimowanemi,
że więc tam geige a Viola
jeden i ten sam instrument
oznaczały — że one już
w piśmie Nikolau zowie swą
małą grubą — że viola-geige
specyficznie niemiecka była,
czyż rozwoju ma za sobą, i że
przeto z włoskiemi violami
nie powinna być konfun-
dowana.

We Francyi natomiast przyznać,
iż nazwa violes obok vielle
[illegible] tego samego
instrumentu już w XIV wieku (
przyznaj Coussemaker in Didron's
Annales Archeologiques tom VII
1847) Ta więc wiola musiała
powstać z vielli. Dalszej
interesującą jest jednak to
okoliczność, iż we Francyi
nazwa „Violon" jak obecnie
skrzypce tam nazywają, już
w dokumentach z r. 1490
przychodzi" (Pougin: Le violon,
[illegible] in Lorrain Paris 1886
p 29) a więc w czasie gdzie
jeszcze wytworzenie skrzypa-
ców nie istniało.

Widzimy z tego, że każdy kraj ma historyi [illegible] swojej [illegible] [illegible] sentymentalnego [illegible] wiernemi formami.
Gdy więc się dziwimy, że [illegible] nie z tych powieści — to może wolno będzie zapytać, któremu [illegible] przed tem [illegible] na-leży [illegible] dla tego, że nam nie [illegible] dwa rodzaje [illegible].
Autor przedmowy ta aktualność dla tego, że na polu tem [illegible] [illegible] — monogra-fie pisane być powinny [illegible] o sentymentali-zmie — o historyi [illegible] senty-mentu [illegible] może.

W tym kierunku przygotowuję-
znak żałobnego [illegible] wzmianki
godne przyczynki, gdyż choć
próbowano przez niejedno
[illegible] (Taegnat i
[illegible] Fossel: Die Marka [illegible]
[illegible] der Volkes
im Reichen München 1888.
E. Fleury. Les instr. de mu-
sique sur les monuments
du Departement de l'Aisne.
Laon 1882.) to obejmu-
jemy pozytywem cały obszar
muzyki niebieskiej i in-
strumenta ludowe; przy-
porządkowane (kamien
tablicy [illegible].)
Viola, Rebeka, Gigna,

Stella, Giorgio i Giorg
powinny by każda dla osobie
mieszanego [illegible] mu,
mogła się, ograniczona na
swego [illegible] twórczością.
Z tego też jako tu się [illegible]
jasno [illegible] da się [illegible]
[illegible], dla [illegible] ~~powinnyście~~
(Lorenzo, [illegible] do
Praetorino historyczne
tak ważna, tak [illegible]
[illegible] (eingerostig) i
[illegible] lirę [illegible]
jako [illegible] [illegible]
[illegible] opisując i
[illegible] (abbilden) tako-
we [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

i wcale bez [illegible] przed [illegible] tym.

Tak R. Vidal — wspomina o niej przed Vidalami jako o viola-lyras — nie wspominając [illegible] nic o niej więcej.

Sandys i Forster ("Will Sandys and S. A. Forster "the history of the violin" London 1864 pag 144) także [illegible] nie wspominają jej wcale, wspominają o niej lira-viola jako instrument "[illegible] instrumento. (Laurentius "instrumentum").

Rühlmann specjalny badacz wspomina o niej z [illegible] viola da braccio przed "Die [illegible] Violen formen"

Jeżeli więc z pracy autora dowiedzieć
się mają za teoryą o powstaniu
skrzypiec tylko o wiele w ogóle
mowie, to trzeba ~~[illegible]~~ poszczegól-
nie przed zakończeniem tego dzieła
rozumieć się mają które w
XVII w ogólnym użyciu i na
najwyższym stopniu rozwoju
były — i dla tego autor dzieło
to jako przedstawia swoich sfer-
[illegible] uwagi.
W pierwszej części dowodzi autor
że skrzypce nie z Włoch
powstały — w drugiej zaś części
niej natomiast stara się zarzu-
cić pozytywne dowody
o ich (skrzypiec powstaniu).

I [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 16 i 17 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

und stets gern gebraucht" były:
1. Violen de Gamba[1] = les violes[2]
2. Viola da braccio = i violini
3. Liry (die Lyren) = les lires
([1] Praetorius l.c. t. p. 28. 51.)
([2] Zacconi l.c. I. IV c. 40. 43.)

Każda z tych familii posiadała swój własny „accord" albo „Stimmwerk" vom untersten Bass bis zum kleinen Discant" co my dziś „kwartetem" nazywamy z tą tylko różnicą, że my najczęściej z odrębnych instrumenta jednej familii połączamy, podczas gdy w owe czasy każdy z ośmiu głównych głosów prócz kilku rodników instrumentalnych zastępczych był bardzo mnogi.

Tak tenor albo alt przez gambasto
być w dwóch nasobnych spiewy, tak-
samo i działanie ~~...~~ przedewszystkiem
na głosy tego instrumentu w
6, 5, 4 i 3 strony nich istniały
a i z tej takowych bywać nor-
malny, tak i z najważniejszy
charakter tonów (Klangfarbe)
do zapoznania się.
Wyjątek jednakowoż od tego
stanowią liry skrzypki tylko
przez dwa głosy Alt albo tenor
i instrument basowy były
reprezentowane. —
Oratorium — to głównie utwór
do kont. muz. i wsto. — Dają
w każdej z nich poszczególnie wyż
trzech grup nie ma tylko

[illegible] na [illegible]
[illegible] „[illegible]"
[illegible], ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].
Na tej-ż się przedstawić ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. —
[illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible]
[illegible] Praetorius [illegible]
familii tej-ż [illegible]

i otrzymaj gdzie i Lazzoni mówi
wyraźnie: „il nome della
viola ambraccia dà no cosa che
ha bisogno di esser diviso
e distinto, trovandosi la vio-
la da braccio e la viola da
gamba" —
~~Ztąd~~ więc pp. przecinamy
~~[illegible]~~ nazwę na wyższe.
Praetorius przy porównaniu
ska te rodzaje ~~[illegible]~~ grających
~~[illegible]~~ (Kunst pfeifen) ogniwa
pomieszane rodzaje nazwami
takie, że viole da gamba
nazywa Violen a viole
da braccio nazywa „Geigen
albo polnische Geigen"
nazywając, od tego też ~~[illegible]~~ nazw

[illegible]

swego protoplasty albo też swo-
najpierwniej zawarte tkanka fami-
lijnego podobieństwa [illegible]
[illegible] i natury przekroczo-
nia w zasadzie o należało.

Porównywujemy więc obie teorie:
Dzięki darwinizmowi co do
podobnych atawistycznych i mnoga-
dzonnej [illegible]
ataż przyszły rezultat

[illegible]	Skrzypce
1. mała płaskie przód	zpod i wierzch
i płaskie albo	zewsząd wklęsłymi.
wklęsły wierzch	
2. grubość kolan	z góry i dołu
ku [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	

tycznie poza nasienie.
kiedy widełek ambiszcej
zaokrąglona poza
ułożonych widełkach.

3. obie ~~przylistki~~ [above: przykorwie] /: dołem /: łącząc się z brzegami /: łuczem /: w jedną pochewkę. tworzą w skutek krawężnica (Randbord). przy poinsiel (les bords franç.).

4. Łomiatki (Tomsló: myśląc wyjaśn: cha:) tworzą wargi [illegible] J. J. formę (Durchgehende) formę i między [illegible] 9C [illegible] położenie zostę. wyjdzie się zarazem rozetta..

5. Korona (Wirbel: Kosten) nie korony myśląc zawsze ślimaka:, się między ślimakiem

[illegible]

[illegible]

6. [illegible]

[illegible]

[illegible] (Griffbrett)

7. [illegible]

[illegible]

8. [illegible]

[illegible]

9. [illegible] na [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Stimmstock [illegible]

10. [illegible]

[illegible]

[illegible]

11 [illegible]

[illegible]

12. Harmonijne [illegible] Dwa drzewka
dostały te same [illegible] pomyślnego
otworzyła [illegible] albo pod koła prono-
twało Działanie dwo-
na miejscami
kolistemineg-
się cieniami. —

Tak więc raz wszystkie uczuci
ale instrumentu muszą-
oczekiwanie. i jak w dziennym
i do wspólności teraz rozumieją-
cego ścisło z Drzewiem innych rzeczy-
wistości — ale to instrumenty
we wszystkich innych układach
wykonują wspólnie prozaicznie [illegible]
kaleki budowy — jak się obok
siebie [illegible] pełne [illegible] tony
[illegible] [illegible] [illegible].

Nie pozostawiono ani jednego cha-
rakterystycznego szczegółu i jednego
dokumentu na drugi a obra-
zowana technika bardzo do-
szła do tak skończonego i [illegible]
udoskonalonego wykończenia
że pomieszanie tych dwu
charakterów przemiany w
technice które to i [illegible]
były nazwane [illegible]
krzyżowaniem (Viola bastarda).
Gdyby więc skrzypce powstały
z violi to natychmiast wszyst-
kie rzeczy powinny by
[illegible] do dziś [illegible]
niejeden choć jeden jej charak-
terystyczny szczegół a przeciwnie
proces ten jako każdy inny

[illegible] 12 [illegible]

[illegible]

2.

[illegible]

Pojawienie się i rozwinięcie nowego sposobu — też w dziedzinie malarstwa, płaskorzeźby i sztuki — z pewnością, jak i także zwłaszcza — tj. (muzyki śpiewanej) pojawienia się nowość (nowum) nieopanowanego utworzenia z upojenia tak też tworzenie rozpatrzenie wyjścia i też samo samo z samej [illegible] akcentowanie tworzeniu [illegible] Dzieła.

Otóż jeszcze w XIV w. powstaje zwrot nazywany i uznawany „rotam, rebecs gigam viellam”. Muzyka w XV w. też w nastroju ludu i wszystkim i [illegible] dziejach ([illegible]) jakości formy i szczegółów

[illegible]
[illegible] XVI
[illegible] (Seb. [illegible]
[illegible]
[illegible] (Basel 511) [illegible] III.)
[illegible]
[illegible]
[illegible] Agricola [2] ([2] [illegible]
[illegible]
Wittenberg 1529.) [illegible]
„[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
100 lat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

und Eigenschaft nicht sonder-
lich daraus vernommen
werden — mówiąc o tych
instrumentach. —

Gdy więc skrzypce w 16 wie-
ku wielki postęp uczyniły, jednakże
to były one doskonalsze [illegible]
obok nich [illegible] przez pół 3
stulecia równouprawnione
istnieć mogły i były w użyciu!
(Die letzte Gambe (Schmidt,
Lauer) verschwindet aus dem
Orchester der Wiener Hofkapelle
um J. 1740. Gamben blieben
jedoch noch die Wiener
Stadelmanns bis 1780.)

Gamby zdaniem autora nie
umarły naturalną śmiercią

[illegible] (Sch-
[illegible]) — [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
i [illegible] i S. Sebastjana.
[illegible] familij-
nego [illegible] (Famil[illegible]
[illegible]) [illegible] — [illegible]
[illegible] prawa natural-
nego [illegible]
[illegible]
[illegible]
.... [illegible]. —
[illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] ([illegible], [illegible])

niebo gwiaździste nade mną i
w... wielkiemu kantowskiemu słowu.
po przemyśleniu i ... prawdy.
Taką scharakteryzowana teoria więcej
mię ogarnia na krytyki.
[illegible] natu-
ralnej filozofii.

3.

Przejdźmy teraz do grama-
tycznego rozpatrzenia, które
do nas dociera przedstawia
działania z działi [illegible]
[illegible]
w twierdzeniu ... działania
jak dominującym działi
a więc ... [illegible]
działa [illegible].

Wiemy że to dno a nadzieja w dialogu
i Dowiedzieliśmy się z pomników do-
mniemanemi profesorowie Cra-
kowi abyś przecież tylko widzieć
viola da gamba mogła być
nazwaniem — w domie-
mieliśmy także że każdy wo-
dzej miał swój "Stroma-
wnuk" aż do najmniejszego
instrumentu dyskantowego.
Repatrzmy się w początkach zawsze
najmniejsze Viola da gamba
nazywali aby zaznaczać również
się na te nazwy Violinowe-
życiu.
W najstarszej Cracoviensi są tam
zapisane są dyskantowe
instrumenta gamba a viola

zmniejszona wiola — violetta
alto violetta piccola nazywano
lyrecij.
Następnie dowiadujemy się
że zwano bez viola da gamba
rozmiarów della violetta
piccola.
W tym wypadku — rozumiano
już tedy zarówno za Violino
mniej powszechne i Viola gdyż
na instrument dyskanto-
wy zmniejszona viola zwała
się violetta.
Wspominaliśmy także o
niektórych formy reprezento-
wanej pośród kilka instru-
mentów oraz z Praetoriusza
widzimy że w tym miejscu

Dzakant dział był kilkakrot-
nie zastąpiony, mianowicie
przez małe miejsce i naj-
mniejsze i otoczenia marka – mo-
żnaby więc mocno twierdzić
że duchowe przez zmniej-
szenie dialekta powstało.
a więc przeszło w ciało.
Tak nie jest.
Przyczyny jak wtórnie zwykle
bezrzeczne i konsekwentnie
w nadawaniu nazw postępo-
wali. — Najpierw jednakże
musimy się dowiedzieć ja-
ka różnica pomiędzy ciała
da jemu ku złe ciała ewang
a ciała do kieccia ostatecia
gdy przemienny ...iecego między

Dziełami a skrzypcami.
Ta rozmowa Pastoriusa jest
jednym zdaniem którym
na to słowem i obrazem
bezpośrednie wyjaśnie-
nie Boga. Z niego to [illegible]
[illegible] się [illegible] Diała
do Brascia [illegible] [illegible]
nazwano w mej budowie
krótko w [illegible] 12 [illegible] pro-
[illegible] [illegible]
[illegible] momentu ~~[illegible]~~
[illegible] z nadawczymi skrzy-
pcami się ugadzają z tamtymi
[illegible] i [illegible]
[illegible] Diała do Zamba ~~[illegible]~~
zastosowania się [illegible].
Jednym słowem Diała

Do braccio ag nowszami z końcówkami.
Czy wiemy że Violino po-
chodzi w każdym znaczeniu od
Viola czy jest jednakże
Diminutivum od Viola?
i jak tworzy Wiersz swoje
Diminutivo?
Gramatyka powiada
włoska że Violino pochodzi
wprawdzie od Viola nie jest
jednakże przez zdrobnienie.
Wiersz tworzy swe zdrobnienia
przez dodanie sufiksów
ella etta a w dalszym na-
stępstwie ellina ettina
a więc Viola violetta i
violettina.

Szpitalnie bezpośrednio do
zastosowania wyrazu danego
mojego mózgu wyjątkowo
twórczość tylko diminutivi.
razem — w zakończeniu jednak
nie ~~[illegible]~~ zdrobnienia tego wy-
~~[illegible]~~ razem — bez powtórzenia
z tego samego wyrazu na razie.
Spostrzegłem zrozumienie
np. capra koza capretta
kózka ale caprino to jest
znaczy w rodzaju kozim
lupo wilk, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ale lupino
znaczy już w rodzaju wil-
czym. Marina = ma-
rynarz (z morza pochodzi.
Brzeg (wiatr morski.)

Wedle tego więc działanie
nie oznacza, jak [illegible] który-
muje „la petite [illegible]"
jak [illegible] samo [illegible]
[illegible] — bez działania
znaczenie wedle [illegible]
dział (działań [illegible])
Że pozostawanie [illegible]
jest nie bezpośrednie
powstanie od [illegible]
stanu oznaczonego bowiem
dowodzi tego [illegible] przy-
czyny [illegible] w [illegible]
Mandala, mandali na.
Znany nam (Mandala [illegible]
wychodzi [illegible] wygrana
Mandala a przyczyni [illegible]
[illegible] nie przyjście

wypowiadać Mandolinę
z mniejszym — dlaczego
ta wypowiada ty ukrożna
Mandolince wedle Kastel-
ta mniejszym jest uformowana-
ny. —
wioliny
Pierwsi twórcy wiolin i
znawcy violatg — zatkiem
w duchu swego jak uklad-
zbili powstanie skrzypce-
nawg violinvo. Natura
ta twierdzi mowi " Violine
ist nicht im wege der
Verkleinerung und Umge-
staltung aus der Viola
entstanden aber sie ist
nach art der Violen ero-
schaffen der erfunden

worden. Es wäre possierlich, [illegible] im grammatischen Zusammenhang mit Despotie. —

4.

Welche Bratsche ist die ursprüngliche [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zur Terminologie [illegible] Viol.

Skąd pochodzi nazwa viola da gamba i viola da braccio?

„Viola da gamba und viola da braccio — Praetorius — haben den Namen daher, dass die ersten zwischen den beiden Knien gehalten werden, denn gamba ist ein italienisches Wort u. heißt ein Bein

le gambe die Kanne. Und
dieweil diese viel grössere
Corpora und wegen des
Kragens Länge, die Saiten
auch einen längern Zug
haben, so geben sie weit
ein lieblichere Resonanz
als die andere des braccio
welche auf dem Arm gehal-
ten werden.

Terminologia ta odpowiada
istotnie rzeczy i opiera się na
praktycznem użyciu obu instrumentów,
wynikającym także z technologiczno-
zatwierdzonego a utrzymanego faktu,
przyjętego i zasadniczo prawdy.

a. __pierwsze__ instrumenty Viola
da gamba był wielki a więc

bazowy (do którego) instrument
pierwsza braccia natomiast był
małym a więc kwartowym instru-
mentem.
Fakt ten, zdaje się, nie potrzebuje bliższego
wyjaśnienia. —
b. oba te pierwsze (primären) in-
strumenty były zasadniczo różne
rodzaju
wyglądowego i zewnętrznym zjawisku
a więc i w charakterze tonu.
Dowód na to następujący: Gdyby pierwsza
viola da gamba i pierwsza braccio
byłyby w swym rodzaju budowy i to-
ników zupełnie równe a różne
tylko co do wielkości, to należałyby
niewątpliwie do jednej i tej samej
familii a w naturalnem następ-
stwie doszło do „akkordu" brakującego

jeszcze dwa przyrządy należało według istniejącego gotowego modelu, tylko wyszukać materiału aby otrzymać familię w której by tak gamby jak i basy — w praktyce unormowane ... tych wyrażeń — zastąpić nie było. — Tak się też i stało gdyż równego jednorodna i nierównorodności ... tworzyć nie może. —

Jeżeli jednak tak nie było, jeżeli obie ciała jak to obaczymy — punkt wyjścia dla dwu zasadniczo odrębnych familii tworzą — jeżeli się obok siebie nie ... przeciwnej otwartej i wyłącznej twar[illegible] dej ciało (1 Vergl. Hubert le Blanc Dr. Defense de la basse de viole contre les entréprises du violon et les prétentions du violoncell

Amsterdam. 1740) jako [illegible] obok nieba [illegible], [illegible] ex ae ola te [illegible], [illegible] który zasadniczo różnica i wtedy... Violino (bratra) mię mogło powstać z wioli (gamba).
c. obie pierwotne wiole nie przyświecając też równowiedni lecz Gamba przypominała wcześniej braczą.
Okoliczność tą można także i w innych historycznych okolicznościach stwierdzić, zresztą powiedziano stwo tego nie było dotąd przez nikogo twierdzone — Że zresztą gamba była przed bratrą wiola i wiolina, wynika także i z nazwy: Violino: według

rozkazodawcą, czego musiał być pro-
duktem wzór – rodzaj – zamiłowania na-
śladownictwo – powtarzać mógł.
D. Kwartet Dział twórczości z dołu
do góry – zaś tworzy (dialogi) w
sposób przeciwnym kierunku z góry
na dół. – Tego to nie sformułowa-
no – chociaż nawet na pierwszy
rzut oka dziwnie się wydaje –
jest jednakże przy bliższem rozpatrze-
niu zupełnie naturalny –
może posłużyć jako punkt wyjścia
do uzasadnienia całego tajemnego proble-
mu. Wgłębić się w te zagadnienia
te dotyczące filozoficzne i logiczne
utworzyć psychologiczne uzasadnie-
nie o różności charakteru tonu
obu instrumentów, na-

ztej postawy powstania obu tych przed-
[illegible] Podczas drugiej [illegible] (
(chwytając zajmowali się w swoich
„vier Briefe” (Pall Mall Gazette Ang.
1872) wyszedł w osobnej odbitce
p.t. „A lord [illegible] [illegible]...” Glou-
cester 1873.) H. C. Reade [illegible]
ducha i przewodnictwa) a może
nawet krótkiego czasu trwania [illegible]
[illegible] umysłu [illegible] jedno-
[illegible]
i przytaczaniem [illegible] [illegible]
zbudować filozoficzny system
światowy [illegible] — krótko
Dając jest to temat do mo-
wego dzieła. —
Niniejsza rozprawa przeznaczona
pierwotnie jako odczyt [illegible]

Dotychczasowej teorji o powstaniu
dializy poświęcona do fachowego
Dziennika — przetłumaczyła pod
pierwszą naszą artykuły — a
zatem projekt wystawy muzycznej
uwzględnion został odrzucony — prze-
wziął autor postanowienie na
przyszłe — ~~[illegible]~~ jako bodziec do
rozpoczęcia i ~~[illegible]~~ badań na
polu [illegible] dializy — dodać
kilka nowszych szczegółów, wskaz.
dziś nowe i dość i zaznaczyć
drugorzędnie nowszych teoryi —
w każdym jednak wypadku
nie wypracował autor biochemji
biochemicznej przez do tego brak
mu czasu, sił i odpowiednich
warunków. —

Na tego też przestanie to wszystko myśli i stwierdzenia na zdaniu i formułuje się tylko w krótkiej mowie potocznej jako nowinki (Sekwo-folgowanym).
Gdy się jako dowiedziano pierwszy Gambas był instrumentem wielkim a się [illegible] następnie cała familia gamb wydzimy — to jest to naturalne że tylko w drodze stopniowej [illegible] się utworzyła. Tak samo też mają nazwanie (?) [illegible] (tam [illegible]) trzymania wszystko familię przez stopniowe powiększanie utworzyła — Dlaczego gamba logiczne [illegible] naczelnym tym członkiem familii?

Jeżeli zważymy, że przynajmniej dwa
w muzyce instrumenty gambowe
(viola i v. piccola) absolutnie nie
pomiędzy nogami, że drugie naj-
niższe brazzy absolutnie nie na
ramieniu mogły być trzymane,
to musimy się zapytać, czy to przy-
padkiem nie podczas gdy w obu tych
rodzajach ~~obras~~ indywidua dwa
przypadkiem — przecież jedno z nich
konsekwentnie gamba a drugi
konsekwentnie brazza nazy-
wany był?
Tu właśnie musimy podziwiać
wysoką inteligencję, ścisłą logi-
kę i arystotelesowską ~~sposób~~ ści-
słość myślenia pierwszego
twórcy chromatycznego naszej

widzimy.

Ach Dingo [illegible] [illegible] od siebie oddzielone indywidua o bytowe [illegible] w [illegible] indywidui. Dla człowieka zwykłego nie tylko pojęcie ale także [illegible] do tego nazwane — gdy każde indywiduum to samo w siebie [illegible] się przez to i wszystkie familię utworzyły — w sposób bardzo rozmaity i wszelkie też gatunki między [illegible] [illegible] familijnego — ale [illegible] takowe już i nie [illegible] — [illegible] wane takowe.

Najprzyjemniejsza nazwana [illegible] violetta — [illegible] się przynależna do familii [illegible]

68.

a następujący kontrabas nosi
[illegible] familijne miano
„Do basso"!
Nomenklatura tej — gamby i
basy" nie oznacza tylko
momentu użycia (Gebrauchsmo-
ment) [illegible]
niej konsekwentny i natu-
ralny (folgerichtig) wyraz bi-
ologiczny [illegible] rozwoju
familii; z dołu do góry:
Viola — violetta a z góry na
dół: violone — violoncello.
Ten historyczny rozwój w tem
konsekwentnem mianowaniu
nie został zatarty [illegible]
i nam przekazano — i on
to właśnie zakłada początek

[illegible] warto [illegible] na
[illegible] umiejętności działowo-
stać miejsca.
[illegible] stanowiska grama-
tyki, techniki, logi, prawo
naturalnych i historyozofii
~~[illegible]~~ [illegible] autor dowodzi, że
prowadzona dziś przy tej
teorya o powstaniu [illegible]
jest mylna i pozbawiona
wszelkiego uzasadnienia.
[illegible] [illegible] demonstracja,
[illegible].

II

Jakaż [illegible] wiolonczeli?
Poznaliśmy już skrzypce, altówkę [illegible]
[illegible] pomiędzy gamba-
mi [illegible]
[illegible] się [illegible] tworzyły
[illegible] familię,
z których pierwsza [illegible]
[illegible] przeszła w za-
pomnienie [illegible]
i [illegible] na [illegible]
[illegible] jako nasz ta-
[illegible] kwartet smyczko-
wy.
Widzieliśmy, ale także, że w
XVI w. były w użyciu jeszcze
[illegible] familie — lira
która jednakże ~~tak~~ krótko trwała.

łoża zwięzłości i tym instrumen-
tem i w jakim stosunku pozosta-
wała ona do dawnej innego narzę-
dzi jej familii.
Wiadomo tyle tylko - które
z dawniejszych starożytności
aż do naszych czasów jako
okaz rzadko instrumentu
muzycznego dotrwały - można
by było kilka kolekcji zwiedzić,
zbadać i zestawić na
osobną monografię.
W starożytności (Ambros. Franc.
Blanchini i do tego wyda-
nie instrumentów
Romae 1742. i tablica Walker
von Jan der hansen „Magazin
Mus. Tond. Frankf. 1855 (p. 47.63).

znana jako lira Apollinowa -
lira Mercurii, trichordis, te-
trachorda etc, używano do
określania instrumentów
w kodeksach harf. Z wspomnianem
[illegible]
takie i to mianowicie zupełnie
i wystąpiła dopiero w IX w.
jako określanie instrumen-
tu smyczkowego w jedy-
nym wypadku (w rzeczywistości
[illegible])
go kodeksu [2] ([2] viz Gerbert:
De Cantu et musica sacra) 1774
tom II pag. 137 i nast.) na-
stępnie spotkamy jeszcze
ma lira krótka (lira man-
dicorum) która w Polsce

to dziś jest używane i dopiero w
XV w. występuje ono mianowicie
znowu jako akcentowanie szczegól-
nego wyrazu i instrumentu
akompaniowanego aby z końcem
XVI wieku przejść w zupełne
zapomnienie.
Autor: Lidia Brzeska
przedstawił autor jej obszerno-
nie, gdyż w 12 zasadniczych
omówionych punktach dał ja uwa-
żniejszy, to okazuje się
że przeszedł na tylko dwa
momenta charakterystyczne
Zamiast w innych 10 punktach
uzupełnia z działami do
bracia zawieszy nasz
oddającym zbiory przez się

zjadka 3 (o rocznym pierścieniu
pokazuje się zupełnie podobnie
liniowo nie ma mowy (Kalor-
jährig) i nie ma oznaczenia
i jest ona zaznaczona jak i środ
jednego kawałka. Środ jest
~~[illegible]~~ w wyglądzie fladrowanego jaworu
(Ahorn) Pokazuje i środ równo
sklepiony — stosownie sklepie-
nia rosnące tym środ i ostatnia
tylko linia sklepienia na u-
rzeczywistej najwyższy swój punkt
dopiero za przedstawieniem, i kod
ścianę do grzbietu na płaszczyźnie spa-
da. Środ nie ma pięknego
jednego kawałka (Platt-
rozrzeczny (Cen Ston).

Te dwie ozdobne niewiadomego znam-
ienia są podobne do przedostatniej
natury i nie dotyczą kor-
pusu instrumentu lecz
akcesorji a mianowicie
łba na listku kołkowym
(Wirbelblatt) i umieszczenia ślima-
ka a drugie na przycisku
strunnym na strunnicy
(Griffbrett) i oprócz tego
ciałem zupełnie obce
dwie strony konstrukcyjne.
We wszystkich innych punk-
tach przedstawia staranny
obraz naszej wioliny.
Także i w stosunku co do
wielkości zbliżona jest ona
naszym skrzypcom jako

Pudło działa (altówka)

w pierwszej długość skrzypcowej połowy wynosi 364 mm. a w późniejszej szerokość 212 mm. Nasza liczba ma z tego 384 mm. długości i 206 mm. szerokości podczas gdy długość wiolonczeli dziewiątej wynosi 480 mm. a szerokość 270 mm.

Gdy więc liczba ~~jest całkowicie zupełnie~~ co do budowy nowa, natomiast najczęściej co do wielkości jest całkowicie zupełnie podobna — gdy dalej z drugiej strony wiemy że liczba ta istniała już wtedy kiedy o działaniu ani nawet mowy nie było i [illegible] (działania)

[illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible]
[illegible] „Dass unsere Violine
direkt aus der italienischen
Lira da braccio hervorge-
gangen, oder vielmehr
dass [illegible]
[illegible] Violine geworden
ist.
Twierdzenie to nie stanowi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]: 1.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

78.

i [illegible] dawnej [illegible] a mia-nowicie:

2.

Wiemy już z [illegible] każdy obrazy [illegible] nieopro-[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jak [illegible] i [illegible] i [illegible]-[illegible] [illegible] swój „akkord" swój kwartet a więc [illegible] [illegible] i więcej [illegible]-[illegible].

Czyż nie wypadałoby [illegible] [illegible] „[illegible]" [illegible] najbardziej przed wyglądem formy w swoim [illegible]-nie wykluczając [illegible] tylko [illegible] dwa głosy [illegible] z [illegible] familii były reprezentowane? a więc pozostały niekompletne?

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] familią – [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

3.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

świata takie ograniczony te „
wytwarzały przedmiot zachwycenia
(Goldtnego gabinet) „On l'use
raremont – on l'range"
mówi [illegible].
Największą muzyką znajdującą
jest [illegible] a może [illegible]
ale ostatni [illegible] [illegible] „
ani na dworze we Florencji"
(1 Kiesewetter „Geschichte des
weltl. Gesanges S. 92) ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ w r. 1566 a więc
w czasie gdzie nasza Violina
może dopiero się wystawiała
(2 Chociaż miano „Violino"
przed r. 1500 po raz pierwszy
przychodzi to pod miano

[illegible]
[illegible]
[illegible] 18 [illegible]
[illegible] 18). [illegible]
[illegible]
[illegible]

4.

[illegible]

5.

[illegible]

Galilei's ("Dialogo della Mu-
sica" Fiorenza 1581 ist nach
Sandys p. 97 [illegible] Werk
[illegible]). Ojciec
wielkiego astronoma [illegible]
[illegible] dialog [illegible]
(dialog) neapolitańskim
[illegible], [illegible]
[illegible] nicht lange [illegible]
also noch um 1550 "lira"
geheissen hat.
Pamiętamy [illegible]
[illegible]
[illegible] jako [illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible]
[illegible] kategoryi.

[illegible]

do bystrzejszej prawdy
podmiocie.
Tak więc kwestya rodowodu
naszej dzielnicy omawiana i do-
wiedziona — mówiłem [illegible]
wszakże że dzielnica ma swe dzie-
je na tle reformacyjnej
[illegible] powstała, lecz
że została stworzoną.
~~[illegible]~~ że Koncepcya
[illegible] powstała w głowie
nowego [illegible] powstać
musiała [illegible] na
sobie piętno jego genial-
ności.
Teraz więc kwestya [illegible]
spostrzeżeniom dzielnicy
w rozdziale następnym

III

Was hat die Malerei erst geschaffen?
Nawiązując [illegible] do [illegible]
Praetoriusa [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]: „Dass es
seien kunstreiche Werke
vornehmer und tiefsinniger
Künstler, welche dieselbe
aus fleissigem Nachdenken..
.. erfunden ... aus der
Kunst erformet ... und
zu der Menschen rechtmässi-
gen und geziemenden Nutz,
Lust und Ergötzung ge-
braucht werden"
[illegible] w [illegible] i wyrazistszego
wyrażał [illegible] [illegible] jej [illegible]
dana [illegible] [illegible] i [illegible].

za a charakterystykę mistrza
i jego dzieła.
Szlachetna („vornehm") jest forma
głęboko pomyślana (tiefsinnig)
przepojona [illegible] i piękna
sztuki (Kunstwerk) [illegible]
nie ma [illegible] [illegible] dzieliny
i nie może też być inaczej
jak z [illegible] twórca [illegible], tej
twórcy, stąd dzieła sztuki
szlachetne (vornehme) i
głęboko myślne (tiefsinnige)
dużo być muszą.
Otóż teraz [illegible] które się
w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dzieliny
[illegible] muszą, [illegible] piękna
[illegible] [illegible] i [illegible]

ziemię w stuleciu XVI wiele
gdzie tam tylko mozaika stała
kolebka naszego instrumentu
i mieszkali jak Cellini,
da Vinci i Rafael — a także i
ta korona ich delikatnemu
pełną fantazji (schwungvoll)
liniom, „aus der Kunst zu
erformiren"
A więc [illegible] jedni z najsłynniejszych
rodzin, tacy Amati, Stradivari
Guarneri, których wyroby do-
bić herb arystokracyi" (obacz
reprodukcye u A. Vidall'a t. I pl. XX
XXI XXII.) których dzieła w salonach,
muzeach i żyją dziś duchem swoim,
mistrzowski przejaw i gra także
[illegible] nie [illegible] i [illegible]

[illegible] tak wzmiankowanie o narodzinach z
Ze słów Celliniego — ojciec słynnego
Benvenuta — Giovanni (+1528)
był sam architektem i ugruntował się
budową instrumentów drewnia-
nych, jak wynika z jednego z autobio-
graficznego ustępu [2] ([2] Benv. Cellini
Vita ... G. Carpani, Milano 1806
tom I pag 10.) Świat historyczno
muzyczny został o tym fakcie
w r. 1808 przez anonimowego po-
wiadomionym [3] ([3] Leipz. Allgem.
Zeitg X Jahr. 1808 n° 50 „Ueber
Die Violine sign. R.) albo dopiero
w nowo opracowanej obszernej przed-
mowie ks. G. M. Fleming [4]
([4] Old Violins London 1890 pag 14
i 96) ~~po~~ nie podawszy jednakże

od powiedzianego wyżej po toskańsku, ani też nie dokumentuje tego.
Benvenuto powiada tedy:
„Mio padre facevagli in quei tempi (della mia età di cinque anni — mówi przedtem, a więc około 1505) organi con canne di legno maravigliosi, gravicembali i migliori e i più belli che allora si vedessero, viole, liuti ed arpe bellissime ed eccellentissime" —
Z tego tekstu wypada tedy, że Cellinego ojciec (Florentczyk, który na cholerę (Pest) zmarł) nie poświęcał się szczególnie budowie instrumentów; nie wykonywał jej, że tak powiemy, profesyjonalnie

jako to Fleming przyznaje gdy
mówi: „an acoustician, but
later in life devoted himself
to the manufacture of mu-
sical instruments” ; :
Sam jego ogromnie wygrywało tę
działalność naprawdę około
roku 1805 w którym to rozwija
jego opinię przez przeszło 50 lat li-
czyć ~~l~~ i [illegible] gdzie tempo
inne przeciwko ograniczeniu tego
i poruszania - gdyby opinie od
końca życia tamtego zapomniał.
Przeciwnie przypisaniu Flem-
mingowi przemawiają jeszcze
dwa powody: i pierwszy mówiąc,
mianie o czynnościach tak
osiągnięto w dziedzinie [illegible]

mentalne i ta między przez fachowca
fanatyka nie była przełagodzona,
i między przyjętym stylem uważa,
czego którego nie miejsca a przesto-
nizie do nas nie doszła żadna
robota Cellinego co by przecież było
nie możliwe gdyby on był się
tem zajęciem przeszło 20 lat prze-
mięczał.
Powtórzę potrzeba piękności żie
w przemysłach także szczególnie
piękności a więc zewnętrzny
wygląd tych przedmiotów a przed-
miotowy - i pin kolli — kolli-
stwo. —
Gdy zatem Cellini w Fontainebleau
swych latach na rzemiosła tych
i zgoniec im ten mentalny

techniki budowniczej przez krótki
czas sprawował, przytem głó-
wnie o piękność formy miał
na oku i udało mu się two-
rzyć [illegible] w miarę -
dziełach pozostałych piękności;
to wynika z tego że postarzy
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]) tam się zapomniał
a powtarza się nawet tam
zalecał on dziełom [illegible]
~~[illegible]~~ nowego [illegible]
([illegible])
wykonawcą i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
nie formy dziełom [illegible]
nadać.

[illegible] Galileusz [illegible]

[illegible] pierwsze [illegible] [illegible]
[illegible] Florentczykowie — [illegible] g.
[illegible] był Florentczykiem [illegible]
[illegible] [illegible] najpięk-
niejsze [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] architekt [illegible] [illegible]
[illegible] (Wölbungsverhält-
nisse) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

-ującego Kwestyę portretu Leo-
narda da Vinci'ego wielki ma-
larz, rzeźbiarz i architekt.
(1452 - 1519).
Giorgio Vasari (L'Opere
di G. Vasari Trieste 1857
p. 459, 462.) sam malarz
architekt i historyk sztuki
opowiada nam o tym na-
stępującą interesującą opowieść:
"Lionardo si risolvè a im-
parare a sonare la lira...
onde supra quella cantò di-
vinamente.
Avvenne che morto Giov.
Galeazzo duca di Milano, e
creato Ludovico Sforza
nel grado medesimo 1494.

Fu condotto a Milano con
gran riputazione Lionardo
al Duca, il quale molto si di-
lettava del suono della lira,
perché sonasse; e Lionardo
portò quello strumento ch'egli
aveva di sua mano fabbrica-
to d'argento gran parte in
forma d'un teschio di ca-
vallo, cosa bizzarra e nuova,
acciocché l'armonia fosse
con maggior tuba e più
sonora di voce. Laonde
superò tutti i musici
che quivi erano concor-
si a sonare". —
Leo tu- [illegible] tom pomgslang
([illegible]) [illegible]

bra — srotnemi swymi„
Kiedy w nie starożytna
Litwa nie uległa przemocy
żadnej wszechpotędze, tna-
nej przemocą była „orła"
nazwana. —
Ewangelia niemal samo
zbudowała swoją Litwę
dla bracia!
Czy jakiekolwiek znamy zabytki,
który według tego spisu przed-
stawia?
Nie istnieją żadne ślady całego
dionarda rzeka z Dunawa
a żadnej z znacznej dziejów
(grozem tkaniło) żadnej nie
została zbudowana była,
a żadnem nie znamy żadnej po-

między – tylko się spod albo
pobrzmiewa głowy konia (nie
samego [illegible] tylko) w re-
liefie przedstawiał, analogicz-
nie do [illegible] postaci głowy
[illegible], które w dodatku
przeznaczy.
Koncepcja tego wypływa także
się nawet w XV w. we
Włoszech sich allgemeiner Be-
liebtheit und Leben gewiss
erfreute, [illegible] sie form
oder Antlitz bzw. [illegible]
(flüssig) i [illegible] przed
Leonardo z całkiem nowy
i [illegible] „bizzarro" koncepcja
może [illegible] i [illegible].

98.

W [illegible] [illegible] Alexan-
Allen ten [illegible] histo-
rycznym [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] z r. 1491, na
którego karcie tytułowej in-
strument, [illegible] [illegible]
[illegible]" jest [illegible], który
[illegible] [illegible] [illegible] w któ-
rym my [illegible] [illegible]
[illegible] Allena [illegible] linię
Da braccio przynależny.
Rysunek ten przedstawia
nam mianowicie instru-
ment o długim korpusie
ale krótkiej szyi i odpowie-
dnim Fingerbrett, vier-
eckigen Virbelblatt (kołkownica) w
siedmiu kołkach na

pierwotnym stanem auf dem
Griffbrette i dwa bourdony.
Trzecia (Mittelbüge) umiesz-
czona [illegible] bardzo głęboko.
[illegible] Allen [illegible]
[illegible] [illegible]
(vorgeschrittenste) jak [illegible]
i [illegible] [illegible]. —
Z tego malowana o [illegible] formie
liry — która w ogóle [illegible]
[illegible] [illegible] 1490 [illegible]
[illegible] była [illegible] — [illegible]
Leonardo ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible]. —
Leonarda [illegible] była [illegible]
[illegible] malowana [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible]
z 1511 na ~~[illegible]~~ Griffbrette.

rzeźbom Giorgia tak jak Bar-
vennio bellinianum prysfiory B
~~[illegible]~~ rzeźbione ornamenty
na stawanych sztuparach Alle Bella
Gasparo da Volterra. Baccio
Bandinelli autor wzdychany
jest jako autorem, „Vai llord. a
la chaise d'enfant" na
Zambie [illegible].
Dlaczego i [illegible] zatem.
jak Raffaela nazywano
przedmiotem?
Ponieważ forma [illegible]
na — widzimy [illegible]
słowego [illegible] nosi jej [illegible]
jej oddech [illegible] stereotypowo po-
zostałej formy, ponieważ
w jego obrazach prze[illegible]

pierwszy pełno fantazji
(schwungvoll) pięknie
w wyraźnym rysunku nam
się przedstawiająca i formie-
nej i z mego zwyczajny
pierwsza „Lira da braccio"
której on (Wol) samodzielnym
tylko zmysłem twórczo
przemodelował (wiederholt
ummodelte) i prowadzenie
linii (Linienführung)
na ten instrument stwo-
rzył jakiś tylko malarz o jego
znaczeniu stworzyć może.
Zamarstynów 15 i 16-go maja
pewien opisano na stronę budo-
wy instrumentalnej mojej na
tego dziesiątki kontrastami

przysiadami i były to nawet
prawie tłomaczenia przedmowy
którą czytałem starannie dawno,
i tak: „Great artists do not reach,
by improving the harmony of
their own conceptions by
the introduction of an
incongruity ~~sympt~~ simply
because it exists in some
thing which they desire
to utilize."

Geniusze mieniają pod pod-
rym przedsięgiem pióra pod-
rym przedsięgiem przekłada
twórczy nowe związki, mię-
szają formy, nowomy.
ale — i wprowadzają zmiany w nowe
nowe reguły. —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Beethovena [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]
„[illegible]“ Glaubt an, dass
ich mich [illegible] [illegible] [illegible]
Geiges kümmern, wenn
Gott [illegible] gesprochen.“
Tak też i Raffael [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Raffael [illegible] (1480+1520) [illegible]

[illegible]

([illegible]) [illegible]

[illegible]:

[illegible]

[illegible]

Bühlmanna [illegible]

[illegible] atlasu [illegible]

[illegible] (Abbildungen)

[illegible]

Skulptury [illegible].

[illegible]

[illegible]

były nie mogło – Dla tego też
w naszych wyrobach nie mamy
potrzeby do zapętlonego i detali,
drzewo, jak wszystko w ogóle
pragniemy tylko uwydatnić ...
gę na to ważne dla nas przeu-
ważnie
Co do Rafaela ... były razy
tylko warte przyjęcia momenty:
pierwsze nie w wyborze dro-
gi instrumentów nie
trzymał się wyłącznie ściśl-
szej metody (jego
nauczyciel i mistrz Peregi-
nie posiadał tylko instru-
menta formy gotowanej/:
i jemu (Rafaelowi) możność
grania na tak rzeczy były

wiecznej przedrzeźniania — lecz prze-
mądrzać się tylko swym arty-
stycznym wrażeniem przy tem
przy jej nadawaniu kształtów
i trzymaniu tychże, gdyż
w jego stosunku do Apollodora
i w Staffelsibilde ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Koronacji Marji
(1503)[2] ([2] Rahlman Atlas
Taf VIII fig 21 i 22) nadaje
naszej linji tylko jedną
wagę ([illegible] Schwerfüng) nie
[illegible] – to według autora
wiadomości tylko w tych dwu
przykładach przepisuje, a potem
poleca swym figurom prawa-
dzieło więcej takie na niej niemało-
wszystko, najpierwsze więcej

instrumentu a powtarzane każe
innego prawa instrument
tworzenia a lewa zmysłowa.
(Rühlman Atlas Tabl. X fig. 7).
Temu więc nie odpowiada
przez ~~Fiol~~ Fiesolas, Perugi-
nao i nawet jeszcze Correggia
[illegible] forma gitary
[illegible]
[illegible] nadaje [illegible]
[illegible] instytucji [illegible]
ki (Ratz) i [illegible]
ały [illegible]
[illegible] instrumentu – z har-
monią [illegible]
~~[illegible]~~
ale tego ały wszystko [illegible]
[illegible] instrumentu

z Gmianami ~~nazwania znac-~~
~~zącego~~ z których nazwisk znają-
cego komisarni o pozycji i
znaczeniu.
Ah. Rzadko naprawiała uprawo-
dzie się gabinetach malko-
wi [illegible] momentu o
„only three corners" (nawet
Gasparo Da Salo) mają [illegible]
muzyki jego jednakże mieowi-
dzieć skonno zbiorom tego
nie wymieniamy albo też
najlepszy ma owoce dnie do
obrazy przed oczyma, gdzi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nie mi jest wiadoma.
Gdyby nawet i [illegible]

i to nawet Da Salvo to pierw-
szorzędne projekty malarzy przy-
pisuje Raffaelowi (1500) gdyż
Da Salvo zaczął pracować dwa-
dzieścia dziesiątki lat później
i on obraz fantazji mala-
rza na progu starości nie-
szczęśliwie.
Pinturicchio faktem jest, że wie-
dla wtedy autora) iż z Rafa-
ela pewnej piękny obrazy [illegible]
cykliczne (czytelnie [illegible] Ab-
gramy [illegible]) [illegible] gra-
niczne [illegible] (Dock-
lä'tter) a więc główna cha-
rakterystyka dial Da braszna
a więc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]

instrumentach zwykle nie
kreślić między ~~[illegible]~~ wszystkim
(Bünda) które podawano prze-
ciw były jako przykazanie
komiczności. —
Gdyż można
~~Gdyby~~ z tym stanie rzeczy prze-
jęcie jako niewzruszonej
zmiatości ieo „konksi" rubinan-
te które pierwsze wzgórzowe
nowe i ~~[illegible]~~ szybość
harmonijną i zgodność
każdy wszyscy ludzi naraz na
instrumentach — któ-
rzy się prawej strony prze-
ciwnie stają i zło ...
wykonywania wszystko
pojawić ~~bez~~ podrzyma
naczynie doskonałości zamierzone?

Za tem się Rafael w tem
nadaniu formy twórczo
wystąpił poznawszy się z
[illegible] się [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
jedno [illegible] co w [illegible]
[illegible] [illegible] na
[illegible] [illegible] w [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] w
[illegible] [illegible], lecz
[illegible] [illegible] [illegible]
wystąpił „[illegible]" —
Zrazu odwzorował formę
1504 w Koronacji, malowa-
ni i [illegible] w [illegible]
[illegible] do Apolla (1508) i w
[illegible] [illegible] [illegible]

samego pomiędzy górną a
dolną częścią — gdyż z wykonania
tylko na obrazie co tylko —
przedstawia się nam kompaktna
forma skrzypiec wzdłużna
wkazdziesz całymi a więc zaokrąg-
lonymi wycięciami (Mittel-
bögen)
Natomiast nadaniem formy
nawet Rafael przez lata cię
zastanawiał się i modelo-
wał z niem stworzono to.
stały klasyczne formy
jego instrumentu. —
Albo Paolo wydworzenie
tej klasycznej formy naszej
liry — skrzypiec — gdyż tylko jeden
i tenże — ... Veranszatning

nad drugorzędnemi środkami
do klasy wokalnej muzyki
instrumentalnej? albo jest-
li to następstwem historycznej
konieczności w tego rodzaju
procesie jej rozwoju? albo
czyż charakter tego czasu tono-
nowej [illegible] [illegible] [illegible]
wyższa [illegible] [illegible] inną
formą?
Zapewne wszystkie te pyta-
nia muszą z czasem
być odpowiadane. —
Wyjaśnienie [illegible] 16-go
wieku [illegible] jednego [illegible]-
nej muzyki instrumental-
nej jako samodzielnego
działu sztuki, był a

[illegible]

capella [illegible] „stille
[illegible] i dawano pierwszeń-
stwo Gambom przed Viola-
mi (Brazzami) niestety
tym ostatnim dopiero dozna-
ciemiae.
W związku samowiadomej potrzeby-
[illegible] muzyki [illegible]-
talnej [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
powstania a przecież [illegible]
dawna [illegible] jej zanim
jej przymiaty pisana.
Co zaś dotyczy historycznego
powodu [illegible] to jest
w pierwszym rozdziale
przedstawiony jest obraz
rozkwitu viol (gamby i braccia)

116.

a więc działały równolegle
z amoralizmem i w dziedzinie
[illegible] poważniejszej [illegible]
[illegible] się rozwinęła się. —
Przyswojenie doświadczenia
[illegible]
przez nie Karmę, [illegible]
[illegible]
geschlagen hat
i jako punkt wyjścia samej,
bo działalności stała — [illegible]
[illegible] nie powstanie
[illegible] nie [illegible]
naturalnego historycznego
procesu rozwojowego [illegible]
nie powstała [illegible]
i [illegible]
[illegible] punkt wyjścia
do dalszego jej historycznego
rozwoju.

Lecz ta nazwana charakterystyczna
forma nie jest taktyczna dru-
niczym wyjątkowym czysto
tech. naturalnego procesu rozwoju
czyli [illegible] + jej wła-
sny charakter który nie
jest wcale z tą jej formą
związany nie jest [illegible] niej
nierozdzielny i można by ją już
[illegible] [illegible] inną formą.
W przeciągu lat 40 w tym cie-
[illegible] [illegible] [illegible] -
nia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ([illegible] [illegible]
Allan)
Mianowicie Fr. Chanvetia
i Teliza d'Avorta [illegible] -
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] -

strumenty o formie gęśli,
[illegible] a nawet i trapezu ten
[illegible] ten [illegible]
to Akademia nauk [illegible]
w Paryżu [illegible]
[illegible] Monitorze [illegible]
[illegible] z 22 Sierp. 1817 od 20)
potem Memoire sur
la construction des Instruments
a cordes et a archet" par
F. Savart Paris 1819 [illegible]
i [illegible] l'Institut
z r. 1840).
Autor [illegible] instru-
ment [illegible] w formie
gitary z przedłużeniami,
[illegible] F. J.
Dzierżkowski — o [illegible]

[illegible] a potem tak
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] —
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] na [illegible]
a „les personnes les plus
exercées les ont confondus
constamment l'un avec
l'autre"
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Formy naszej sztuki my
rozumiejmy więc tej formy
nie goń w technicznej kro-
niczności takowej zasad-
niczy a jeśli pominiemy to
wszystkie odnośne szczegółowym
rezultatem nieuzasadnionej
próby – dla nich nowa forma
stworzyć się rozwinęła
to przypisać do należy silne
przyzwyczajenie i konser-
watyzmowi ludzkiej natury.
Dotychczas mieliśmy na oku
tylko formę, zewnętrzne
zjawisko i przedmioty do
wygrania – gdyż sztuka – cha-
rakter tonu normalnego
stanowi
tylko zakrytego wewnętrznie

nagłówie instrumentu, które
pozwoliło trafnie „magnifiche
colonne d'edificio" nazwane
portalu.
Forma tego stagoni znajduje się
z zapałem rozumieniu, że forma
instrumentu — dwa małe
kawałki drzewa tak zwane
boczki boczny i drzewa — które
nie utrzymują między nie
mieszalne formę (i kształt
inny) dopisane odzwierciedlają ją,
stanowiąc na wielkim
stampę plasy.
Formę strzałki i tamto
powinny być zatem osiadłe
odgraniczone i rozwijające
na wszystkich drugach

przedmiotu była oceniona, Forma
należy do estetyki – treść do
umiejętności i praktyki.
Dwa te czynniki przedmiotu być
muszą na równej płaszczyźnie u
artystów o wysokiej wartości
rzeczy sztuki – tworzy
artysta i obmyśla (zasta-
nawia się) oblicza prak-
tyki i rzeczy. –
Kto był tym, gdzie takie myślenie
przyjmie dusza wykonawcy
artysty budowniczego jest
Rożyckiego tajemnicą – a pyta-
nie to było zawsze odpowiedzią.
Powiem jednakże jest to na
szczęście" z r 1515 przetrwało
już około 400 lat w całości.

rowego tak jak pudło „lirowe"
Vendelina Tiffenbruggera
z około 1580 nie mają basowego
belka.
Natomiast w trzech instrumentach
Antoniego Cicilianu (z około
1500) znajdujemy tak belek baso-
wy jak też i belki poprzeczne,
podczas gdy w Ventura Linaro-
rolu 1581 nie ma ani belka
basowego ani klocków ani
też przeciwboczków, u
Giovanniego zaś brakuje tylko
przeciwboczków.
Także u Gasparo da Salo nie
widać o formie gitary nie
(basowka)
znaleźliśmy belka basowego
podczas gdy u dwu innych widać

tą którą był przemieszczony. —
Największą trudność sprawia
jednakże skonstatowanie
istności pierwotnej ruchomo-
mej (mobil) [illegible] — gdyż ta
dawno mogła [illegible] być dopiero
późniejszej wstawiana.
Prawdopodobnie ogólna systema-
tyczna w [illegible] natrafi
[illegible] sposobności wyjaś-
nić ten punkt — jakoteż i sama
poruszona tu kwestya podać
gruntowniejszym [illegible]
i rzucić może światło ciemną
dotąd historyę tego instrumentu.
— Gdy więc według tego samego
przeświadczenia [illegible] formie
wielu powiedzieli — pro-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Raffaela [illegible]

[illegible]

Rafaela [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ———

Rückblicke:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. (Mianowicie Viola obejmuje dwie rodziny „Gamba” i „Braccia”

2. Viola da Gamba - miała nazwę „Viola” i rozwinęła się we Włoszech około połowy 15 wieku i odegrała swą rolę w 18 w. podczas gdy Viola da braccio we Włoszech [illegible] krótko „Geigen” a we Włoszech pierwiej „violini” nazwane, tworzą nową [illegible] instrumentów, już w połowie 16 stulecia.

3. Viola da braccio - viola z [illegible] (Oblongum) Gamba i [illegible]

powstały gdyż:

a. oba rodzaje zaczęto niemal równocześnie w swem technicznem wykończeniu.

b. nazwa „Violino" wskazuje iż otrzymano tam tylko na mocy dział. wynalazczej (erfunden) lecz nie przez zmieszanie których powstał.

c. gdyż i mieszają się nazwy: liry i instrumentów tego, violetta, violetta piccola a w dalszem następstwie violettina według dowolnego ich mniemania.

d. Gdyby Violino z Gamb powstało to jako nowy i rodzicem

[illegible]

tych instrumentów jest dwa-
naturalnie prostszy: ...
ganz das natürliche Aufbau
vom Fundament für Ecran,
bei den Vielteilen eines
Emanation von den
Spitzen für Bass. —
4. Mowka: lira da braccio-
-około 1490 wymieniona około
1503 w zewnętrznej formie
utrwalona jest mała
mniejszej dzieli gdzie:
a. Z zewnętrznego wyglądu
zgadza się ze do formy wprost-
mniej dzielenia.
b. Lira zmienia ...
... gdy ...
się dzielenia.

a. Linia nie rozwinęła
się w kompletną familię.
b. Mają obojętną ton głowy
i strój skrzypcowy wspólny.
c. posiadamy nawet takie
złe viola da braccia (vio-
lina) przemianowanie „linia"
się nazywała. —
5. Zewnętrzny kształt skrzypiec
mniej będzie zależał od tego,
wewnętrznego jej wyglądu,
nie od ograniczony. —
To nadanie formy może
było wypływem kształcenia
nego rozwoju i nie było
też na głowę historycznej
konieczności — mniej
będzie zatem uznaniem

jako często odtwarzamy pro-
stego piękna jako osta-
tka w prowadzeniu linii
twórczego artysty.

6. Powiedziano w części porów-
nania działu – malarstwo
było zamknięte ~~[illegible]~~ rama,
Gdzie kierunek i wpływ
swój [illegible] naprowadzało
a my zaznaczamy, że
naszego [illegible]
wyraźnym rysunkiem i
(Präzision) elegancką (nadobnej) formą
po raz pierwszy u Rafaela
1500 widzimy i dotychczas
nie znamy innego
wzoru na takie linio-
wanie (Liniengebung)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]. —

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible].

1. [illegible].
2. [illegible]
[illegible].
3. [illegible]
4 [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]: Id est completo

[illegible]

A. D. MDCCCXCII [illegible]

[illegible] laus et gloria. —

NB. (Pieśni) [illegible],
[illegible] Polakiem
[illegible]
[illegible]
[illegible] "[illegible]"
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
([illegible])
[illegible] ([illegible]
[illegible])

W marcu 1892 wyszły w S. A. Krzyżanow-skiego w Krakowie „Ćwiczenia na fortepian" przez <u>Jana Drozdowskiego</u> przyjęte i zale-cone przez Krak. Konserwatoryum. Reforma N: 35 z 13/2 1892. — <u>Zygmunt Stojowski</u> dała 19 b.m. koncert kompozytorski w Berlinie w Sing akademie z filharmoniczną orkiestrą. — W Wiedniu umarł temi dniami redaktor Kroszera codzienn. <u>Karol Kraus</u>. (Reforma N°) — Dnia 17/5 1891 przedstawiono we Lwowie w Grójcu „Wiosnę" sielankę muzykę do której <u>Karol Strobl</u>.

Do Cstołzki muzyki parta Lemske str. 14 tom I gazeta Głogla. —

Wincenty Ryschli wyz wydał w Krakowie „Naszyjnik Krakowiaków i tańców góralskich na Piano. Wianuszek Sielskich Piosnek nadano w tamże [illegible] w Krakowie J. C. Kraszianowski. Kur. Pol. z 7/2 1892. Do opowiadania o Krakowiaku z 1787 wyrobu Krakowianina Pieskolskiego (anonim.).

Dziennik nar. Paryski N. 147 z 20/1 1844. D. 9/1 1844 przygrywano na dworcu [illegible] [illegible] Graczyna Katarzyna [illegible] 4 artystów Katolickich i [illegible]

Kurj. Polski z 24/6 1892.

<u>Stanisław Niedzielski</u> były Dyrektor opery lwowskiej wybrany na dyrektora tow. śpiew. „Lutnia” w Łodzi – od dn. 1/9 1892. —

Reforma z 22/5 1892.

O <u>Antonim Kątskim</u> amerykańska „Zgoda” pisze: Dn. 20/4 1892 r. w przejeździe przez Chicago zwiedził Kątski biuro „Związku narodowego” i Redakcyę Zgody. Dowiedziawszy się że 1 maja t. r. odbędzie się otwarcie sali Towarzystwa „Gwardya Gillera” N° I grupy Związku nar. pol. a także przedstawienie teatr. amat. nowego dramatu

przez krótko Dr. [illegible] [illegible]. Al. Fredro,
zatrzymał się aby wziąść udział
w uroczystości a z powrotem i
teatrem chcąc upamiętnić swój
pobyt w Chicago napisał
piękny marsz i ofiarował
Związkowi polskiemu. Jest
to jego opus 274 zatytułowany
„Marsz Związku Narodo-
wego polskiego." —

— Dnia 4/7 1893 przedstawia-
no w Krakowie w Teatrze
na kordeckim razem „Sita" trage-
dyę Korzeniowskiego „Mnich"
z muzyką Michała Świerzyńskiego
We lwowskim teatrze przedstawio-
no 23/7 1893 krotochwilę z śpiewem
„Koko" z muzyką układu Franciszka
Stankowskiego

Dn. 2/8 1891 w ogródku ~~teatru~~ kwartim „Zagroda Sobkowa" z muzyką F. W. Nawaskowskiego

D. 18/8 1891. grają na Łazience „Dom Kisod osli w osnaleniatu" krotochwila z muzyką F. Noskowskiego

Grają „Na świętej Jasiami" melodram Sewera muzyka R. Steibolda.

Nikorowicz zmarł w Ohgrzowie w r. 1890 6 stycznia, przeżywszy lat 66.

N Reforma z 28/2 1892

W Przemyślu zmarł po krótkiej chorobie ks. Józef Wiałkowski

Październik. 1882.

Przyczynki do dziejów muzyki w Dawnej Polsce napisał Czesław Polinski(?) Sowiński

II Dodatek do biografii Mikołaja Gomółki kompozytora XVI wieku i jego osobliwym w Przeglądzie: wrzesień XLIX str. 111 3/4.

W Wiedniu(?) w Grudniu 1881 na przyjęciu nagrodzono szkołę muzyczną [illegible] uwerturami i nomami i koncert na fortepian z towarzyszeniem orkiestry (D moll) kompozycji dyrektora Orłowskiego pianista dyrektor Ołtarzewski wyczerpująco ocenił a zarazem szkołę złoty pochwał mistrzowskiej roboty.

W Warszawie 21 grudnia 1881 wy-
stąpić miała na [illegible] wieczorze
Towarz. muz. panna Kamińska
ochrzczona Francuzka ale
z powodu choroby odłożono.
~~wystąpiła~~ w zastępstwie jej wy-
stąpiła pani S. (Francuzka pod
dawnym nazwiskiem znana
Brainin) świadcząc o jej
wysokiej umiejętności i talencie
starannym przygotowaniem i pracy wy-
konała na pamięć francuskie.
Pani S. traktuje rzecz tak [illegible]
ambicją i [illegible] – [illegible]
[illegible] nauczycielka znakomitości
[illegible] [illegible] dramatyczny
[illegible] [illegible] – Nie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

za granicą jako następczyni pana
Stollingera widzimy tylko z losów
niewyobrażalnych studyach na
Mitnim w p. Marchowi, osmi-
ego głosu jest nieprzewidziane,
nieoczekiwane, co nadaje tonom
wytworzonym w sposób wielką
jednostajność i bezkształtność dla
ucha po części.
Pani Sakowicka wystąpiła
na naszej scenie w Halce
Andrzeja i Traviacie
Stanisław Borowiecki
powrócił do Warszawy z tegom
jednej swej podróży po świt,
nowej Chapelle.
W Lublinie d. 16/12 1891. wy-
stępował z koncertem panna

Anna Konopacka śpiewaczka [illegible] [illegible] Marka a najtęższe słowa — gra dobrze ale sala była bardzo niezapełniona.

Loże N:2. Cało nieszczęsne. z 2 stycznia 1882.

Przyczynki do dziejów muzyki w dawnej Polsce napisał Ernest Sołtmaszka Świeżawski ciąg dalszy — w osobnej odbitce przedr. w zeszycie XLIX str. 115.

Nowości muzyczne.

Józef Paweł. Trzy pieśni z tekstem niemieckim i polskim N:1 0 [illegible] 82 „Nad brzegiem morza" 83 Ostatnie życzenie — Zaloty [illegible]

że nie są banalne —
Sympatycznym w [illegible]
[illegible] w układzie
[illegible] fragmentów z Marii
Malczewskiego [illegible] będzie
do [illegible] będzie na fortep. [illegible]
[illegible] Zawadzkiego [illegible]
w pomyśle [illegible] fragment [illegible] „
[illegible] nie [illegible] ([illegible])
fragment 6 „ [illegible]
[illegible]" [illegible]
[illegible]
[illegible] N 7 „ [illegible] „
[illegible]
[illegible] — Na [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]

Echo muz. N° 3 z 20 stycznia 1882.

W teatrze wielkim wystąpiła Panna <u>Szywiedówna</u> w Racheli roli w Żydówce. — brak wrażliwy ale głos prześliczny i jako uczennica Lampertiego (przez 2 lat) ... wyborna.

Wyszła z druku nakładem autora op. 1 Suita (C moll) na samo skrzypce <u>Wł. Górskiego</u> dobra a ujmująca poważna i klasyczna.

<u>Mińsk</u> 9 stycznia 1882 odbył się tu koncert w mieszkaniu na [illegible] [illegible]. Brała w nim udział orkiestra amatorów, która złożona z dziesięciu kilku osób. Skrzypek <u>Michał Jelski</u> odegrał koncert własnego utworu,

w Trudzieni „Tamie czarownica"
Echo muz. № 4 z 3 lutego 1882.
Przyczynki do dziejowej muzyki w
Dawnej Polsce napisał ennent
Solimowski ks. Surzyński (osobno
przd. zeszyt XLIX str. 120.
Echo muz. № 85 z 17 lutego 1882
Poezja o prozodji napisał
Maksymilian Radziszewski,
osobno przd. Zeszyt XLIX str. 133.
Dnia 15 lutego 1882 wykonano na
wiadomym wieczorze Tow.
muz. uwerturę na kwartet
smyczkowy napisaną na temat
utłuny przez Antoniego Rutkowskiego
nieposzpolitego gimnazjum.
22 lutego 1882 Dał się słyszeć jako
solista na pianie Gustaw Lewita
utalentowany i zdolny artysta.

21 Lutego 1882 w Teatrze wielkim miał koncert Stanisław Barcewicz.

W operze „Mephisto" Boito rolę Fausta śpiewał Lakszewski dobrze a rolę Małgorzaty Dziakowska.

Obacz 86 z 3 Marca 1882.

Meyerbeer jego życie i jego dzieła napisał Profesor Biernia Dowiński

Przyczynki do dziejów muzyki w dawnej Polsce napisał Czesław Szlimnerzyk Świeżawski — osobno pod: zeszyt XLIX str 121.

Detroit w Ameryce północnej stan Michigan (Korespondencja).

...Muzyka w parafii na kwitnie u nas od pewnego czasu dzięki działalności pana Stanisława Zielińskiego dyrektora chóru,

serwatoryum i czynnego były Kas.-
tuszyńskiego za wielkie szczególnie dla
muzyki kościelnej, która dotychczas
opuszczona była. Hymny najpierw:
niejasno śpiewano były z i uczczona
nutą popularnych piosnek ludowych;
Zieliński stara się obecnie zwrócić
ten rodzaj muzyki na i należne
jej tory...... Dnia 10 lutego br.
przyjechał tu (Detroit) Rafał Joseffy,
w towarzystwie znanej śpie-
waczki Bellini i Ferdynanda
Dulkena, którego zapewne
pamiętasz w Warszawie r. 1851.
Zieliński przedstawił temi
dniami „Mesyasza" Händla
z ogromnem powodzeniem.
podpisano i a.c.d.

Korespondencja z Kijowa

w Ostrym..... Pan Kordelas
~~pianista~~ z Łomży, pianista na
Królestwa szkoły petersburskiej
przy wrażeniem uznaniu nawet
lekkości — fenomenalnie Beresa-
stanu. —

Około marca 8/a 20 Marca 1882.

Nowości muzyczne: Sonata op. 45
przez Ignacego Krzyżanowskiego
Wrocław Jul. Hainauera. —
Prawdziwe to dzieło posiada zalety
większe kompozytorowi, mianowicie: wyborne nieporadne
lekkości formy, pomysły
rozwinięte, jednak niekiedy
za długiemi, pomysły zakończone
harmonią barwną i przepiękną

tylko tylko w harmonice jak melodyce
nie znajdzie oryginalności wielce nie-
spodziewanego. To zresztą „klasyczno-
utrzymanego autora we wszelkim
szablonie.

wysłał równocześnie sonatę
n. P. który niewiadomo kto jest
ja. Konstanty Müller autora
zamieszkały w Odessie — od
kiedy tam dopiero mówią o
niezwykłym [illegible] talent. —

— „Najpiękniejsza przed laty"
Katyi Dryganińskiej (siostra
Marii Konopnickiej) napisana
z talentem i techniką kompozy-
torską. Środki motywu, dobra
harmonia — i staranna prozodia.

150.

Echo muz. № 8 20 kwietnia 1882.
Przyczynki do dziejów muzyki
w dawnej Polsce napisał
Ernest Sulimczyk Świeżawski
osobno pod Ath.: zeszyt XLIX str. 127.
Pieśni o prządkach napisał
Maksymilian Radziszewski
osobno pod Ath.: zeszyt XLIX str. 147.
Nowości muzyczne
Kazimierza Hofmana, który
przy dodatkach utworów zamie-
szczonych w ostatnim N-rze naszego
pisma, wydał u Rözendorfera
w Wiedniu: Dwa mazurki
op. 8 i Nokturn op. 9 zdradzające
jasno dużo talentu.

Berlin. Wspomnienia -
Siostry Bolewskie Janiny
Koncert 14 Marca br. w Sing
Akademie — Polaków publiczność
dość licznie zebrana przyjmowała
je entuzjastycznie i oklaskiwała
im [illegible] dziękując . . .
„o wielkiej owacyjności" powiada jeden
z krytyków niemieckich - odzywając
się o obu wirtuozkach grzecznie
ale sprawiedliwie. Skrzypaczce
w pannie Jadwidze przypisuje
i dużo prawdziwie muzykalności i
dość wyprawną technikę.. pannę
Wandę pianistkę stawia wyżej
.. obie z sióstr uważa za przy-
gotowane dostatecznie do pu-
blicznych występów. —

Echo muz. N 9 z 20 kwietnia 1882
Liszt i Akademicy Berlińscy
przez M. A. Szulca.
Meyerbeer jego życie i jego dzieła
napisał [illegible] Biesiadowski
W Tow. muz. śpiewał znany
tenorzysta p. Józef K[illegible]
który mimo utraty wzroku
pracuje zawzięcie i wytrwa-
le.

Echo muz. N 10 z 2 maja 1882
Przyczynki do dziejów muzyki
w dawnej Polsce napisał Ernest
[illegible] osobno
przyp.: tu na str. 165.
Liszt i Akademicy Berlińscy
przez M. A. Szulca. Zakończenie.

Meyerbeer, jego życie i jego dzieła
napisał Artur Kosiedowski.
Ciąg dalszy.

Korespondencja z Lublina.
z 8 maja 1882.

Występ [?] fortepianistki pani
Heleny Robińskiej zostawi
Lublinowi miłą pamiątkę, a
z debiutantem tenora pana
Czarnieckiego talent pana
B. wielce obiecujący. —

Z korespondencji otrzymanej
z Mińska dowiadujemy się
że 4 maja koncert dawał koncert
wiolonczelista Adam Herman
warszawianin który mimo się
z nami [?] od lat 10 mie
[?] się [?].

154.

Echo muz. N 44 z 1 czerwca 1882.

Wspomnienia pana Kazimierza Bieriedawskiego c. d.

Przyczynki do dziejów muzyki w dawnej Polsce napisał [illegible] Sowiński (tom II str. 173.

— Pan Michał Zawadzki, [illegible], pianista i kompozytor dał d. 15 maja koncert w sali Resursy obywatelskiej. Kompozycje pana Z. składające się z [illegible] jest Walc i Polka nie odznaczają się wielką wartością, jednakże [illegible] podobnałem [illegible] powierzchownego [illegible] i w wykonaniu kompozytora [illegible] zaletą. — Autor za głównym lubo niewyższym [illegible]

twórczości objął pieśni ukraińskie g-
łosu muzyka jego nie rozwinęła się
nigdy w szerszej formie niż pieśni
postaci – Harmonia prosta
ubogie nawet, częstokroć tekst
Długie [illegible] z tonacji
prostemi błędy harmoniczne –
Więcej wartości i wdzięku mają
jego niektóre piosnki, choć tu
nie zawsze dobra prozodja.
Oprócz muzyki ukraińskiej brzmi
w [illegible] Z. [illegible]
nuta [illegible] w grze i c
[illegible] lub [illegible].

Nowości muzyczne.

Nasze Świątki słowa [illegible]
Wojewódzkiego z muzyką St.
Moniuszki wydanie pośmiertne

156.

Sonnewald. 22 1/2 kop. Drobna ale śliczna piosenka. —

Zaraz potem to mazurka groteskowa par Sam Gell Krakowiana Krzyżanowski. dobra

Praktyczny sposób nauki śpiewu w szkółkach w klasie I. 2 i 3. szkół ludowych opracował J. Czerbski Kraków 1882 dobre.

Poezja Dalszy gór warszawianka nazwana Lenzpertego znana, nazwana została do Pragi czasu. Pieśń jako kolorowana śpiewu wcale. —

W Wilnie dziś koncert Adam Glinka w Wilnie, cellista.

Echo muz. N 12 z 3 czerwca 1882

Najgorzej wszak napisał Rufin Bierzyński dolegliwościami.

Z Moskwy korespondencja

Przybył tu z Warszawy niedawno młody zdolny kompozytor i pianista p. Henryk Pachulski i grał przed Rubinsteinem swoją sonatę, [illegible] D moll potem nieporównanie walca D dur Rubinsteinem pochwalił i przyjął wszystkie te rzeczy dotąd nie wydane. W Kaliszu koncertował Józio Hofman i [illegible] swoim Polonezem D dur N 4 i fugą własnej kompozycji.

Echo muz. № 10 z 19 czerwca 1882.
Znakomitości muzyczne cudzo-
ziemscy w Polsce napisał
Aleksander Poliński

1 Henryk Finke. —

Nowe nuty.

Śpiewanki z obrazkami Za-
lewskiej muzyka J. Wienia-
wskiej. Sonatki —
Müller Konstanty Sonatinka,
niedopatrzenie na P. № 2
dość dobre.

J. De Zieliński (Ameryka
Północna Detroit) Sonata
na fortepian. Odznacza się
nietylko w stylu z idealnym
ale głębszej myśli i zdolności.
Forma fortep. dobra.

Panna Antonina Ziembianka
polka otrzymała przy tegorocznym
konkursie w konserwatoryum
wiedeńskiem pierwszą nagrodę
za śpiew. — —
Echo muz. 817 z 9 Lipca 1882.
Kwartet smyczkowy rzadko-
ziemszy w Polsce napisał
Aleksander Poliński z. d.

Nowości muzyki
Poliński [illegible] [illegible] Fantaisie
Polonaise op. 9. — Trois
études de concert op. 8. — Jest
w nich [illegible] salonowości, ale
niemałej wiedzy muzycznej
i nowszych muzycznych tenden-
cyi — [illegible] naszej ciekawe
myśli mini się podobają.

Echo muz. N 15 z 20 lipca 1882

Przyczynki do dziejów muzyki w Dawnej Polsce napisał Ernest Soliwa z Chrzanowski

osobno przedr.: Zeszyt 4 IV str. 131.

Instrumentalnej muzyki rozwojem zaś w Polsce napisał Aleksander Poliński c. d.

Echo muz. N 162 z sierpnia 1882

Przyczynki do Dziejów Muzyki w Dawnej Polsce napisał Ernest Soliwa z Chrzanowski

osobno przedr. Zeszyt 4 IV str. 144.

Instrumentalnej kościelnej muzyki w Dawnej Polsce Zakończenie Polińskiego

161.

Lekcja nr. N: 17 z 20 sierpnia 1882

Ryszard Wagner napisał Jan Kleczyński

Julian Tarnowski [illegible] [illegible] z operą Verdiego

[illegible] [illegible] (Brano centrale) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Lekcja nr 18 z 3 września 1882.

Ryszard Wagner przez J. Kleczyński c. d.

Nowe nuty

W. Żeleński Mazur orkiestrowy wydanie na 4 ręce przez Józefa Stefani 4 ręce ([illegible] nie [illegible]) [illegible] prosty [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Z Moskwy korespondencya
piszą że i stolica naszego
miasta muzyka [illegible]
[illegible] pozytywnej szkoły muzycznej.
w Petersburgu pp. Allgreitt i
[illegible] ofiarowali
panu Aleksandrowi [illegible]
posadę pierwszego profesora
wyższej gry fortepianowej w
swej szkole — który tenże
przyjął i wyjechał już do
Petersburga.

Cało [illegible] 1819 r 19 września 1882
Ryszard Wagner pod Klasztorem
c. d.

Zygmunt Noskowski napisał,
ale muzykę do dramatu [illegible],
mego pióra L. [illegible]

„Orzeszowiec" 6. dobra.
Ocho nr N 20 z 3 Pazdzika 1882.
Ryszard Wagner par Klemmiński
i S.
Ocho nr N 21 z 20 Pazdzika 1882
Ryszard Wagner par Klemmiński
i S.
Ocho nr N 22 z 3 Listopada 1882
Ryszard Wagner par Klemmiński
i S.
Ocho nr N 23 z 19 Listopada 1882

Ocho nr. N 24 z 3 grudnia 1882
Ryszard Wagner par Klemmiński
Nawiec nuty
Dena Mazurka pour Violon
et Piano par Ladislas
Górski op. 2. Boto Rosko

dobrze.

Ignacy J. Paderewski op. 4
Elegie pour Piano — op. 5
Danses polonaises op. 8 Chants
du voyageur. Bote Bock
Oryginalność, nowość i polot
stanowią wybitną cechę wszy-
stkich jakie dotąd znamy utwo-
rów Paderewskiego. Wsię-
[illegible] przedstawia dostojna-
uki ale natchnienie górne
[illegible] spodziewać się w
Pad. wyjątkowo obdarzonego
kompozytora.
Z Nr. [illegible] kończy się rok
[illegible]

Lekcya nra. 8. 10 z 3 maja 1882.

Przyczynki do dziejów muzyki w dawnej Polsce napisał Leonard Salimosz ks. Świeżawski.

III Ślady nauczania muzyki w uniwersytecie Krakowskim.

Zwyczajem wszystkich szkół średniowiecznych w Europie i w dawnej Polsce istniał podział przedmiotów wykładanych na (trójkę) trivium więc gramatykę, retorykę i dyalektykę, oraz qua-drivium (czwórkę) do której obok arytmetyki jeometryi i astrologii zaliczano muzykę. W uniwersytecie Krakowskim na wydziale filozoficznym

była ona także wykładana co
roku przez całkowity niemal półwiecze,
trzymając się ciągle jednego roku!
(Historyi zakładu Łukaszewicza II
str. 156 – 185 – 6, 219. 158 – 150 – 151.
166 – 167.)
Jakkolwiek okazuje się z ustaw fakulte,
[illegible] do [illegible] 1406, więc niebawem
po odnowieniu uniwersytetu
przez Jagiełłę wiadomo, było
postanowiono, aby w roku
była wykładana przez jednego
mistrza muzyka a słuchacze
płacili na ten kurs po dwa gro-
sze, o trzy razy mniejszej
kursu metafizyki, od wykładu
Euklidesa arytmetyki także

ra na równi z lekcjami perspekty-
wy. W r. 1506 arytmetyki uczono
w opłacie zamiast [stanka] miernictwa każdy
ćwiczenia jego 4 grosze. —
Między 1588 a 1604 wykładać
zalecano miernictwo według Euklidesa
Jana de Muris obok egzaminu,
nie ma magistrów po zapyta-
niach z Euklidesa i perspekty-
wy oraz z teorii planet kan-
dydat obowiązany na zawo-
dowie egzaminatorów na
[illegible] jakość może-
[illegible].
Św. Jan de Muris (w około 1310)
Rumunek i [illegible] przepisuje
wydał kilka dzieło [illegible]

a najważniejszego i zalecanego też
w Krakowie do wykładów była
Musica practica seu mens-
urabilis. Ów monochord na-
kazano (ale nie „dla przyjemno-
ści egzaminatorów" jak chce
Łukaszewicz, tylko dla zbadania
umiejętności naszej) grać egza-
minowanym był wyznaczony
przez Pitagorasa. Domniemują
że ten filozof zauważył w
odgłosie młotów kowalskich
uderzających w pobliskiej ku-
źni kowadło pewną zgodność.
Słuszność spostrzeżenia tego zjawiska
zbadał, że 4 młoty owe harmo-
nię składające ważyły 12, 9, 8, 6

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], 12 [illegible] [illegible] 9 [illegible]
i 8. [illegible] [illegible] 6. [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] 9 i 8. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
9 i 8. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
nr 1012 + 1054) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ([illegible]

i Benedykta ósmego (papieża VIII
+ 1024) zalecał [illegible]
[illegible] w szkołach [illegible]
monochordu, by nauczyli
się dobrze tonacji i solfegii,
bo w każdej melodji należało [illegible].
Jan Cotto v. Scholastyk (około
1047) dzieli monochord [illegible],
na 20 i 21 tonów według [illegible],
[illegible] Guido z Arezzo (około 1028).
Anglo Scholastyk (z XI w. także)
używał monochordu w tym
[illegible] na [illegible] mono-
chordu [illegible] [illegible],
[illegible] na [illegible].
Obie [illegible] z [illegible]
tonacji autentycznych i plagalnych

a podstawek ruchomy przesuwany na oznaczony punkt. Ta nadawała strunie żądany dźwięk a tem samem i zna-kowy dźw. Monochord ten dla łatwości więcej nazwany został przez swego wynalazcę Kona (zapewne) Dokładny opis monochordu zawiera dzieło Hugona z Reutlingen Flores musicae omnis cantus Gregoriani 1332 r. Na takimto monochordzie nasi [illegible] w [illegible] nauczyciele [illegible] ce- [illegible] układali, wypróbowując intonowali i z nich składając

młodzieży, jak ofiarna [illegible] w,
chwały w XVI w. Ale z tych
drobnych szczegółów godzi się
wnosić, że przed dawniejszym
egzaminem nie odnosiło się
do sztuki grania na pewnym
instrumencie, lecz tylko
do teorji.
Ta, jak też treść dzieła naszego
na podręcznik uczniów była
pewnym wydaniem antyteży
do chorału gregoriańskiego
(musica plana) który według
dzisiejszej miary taktowej [illegible],
bo był do śpiewu deklamacyjnego.
To też menzuralna
muzyka wzorowała się na

melodycznego przestrzeni. Jako przemiał składa się z wierszy, te ze stóp oznaczonych (Trochej, jambów) a te z sylab, tak śpiew dzieli się na dźwięki[illegible], te na mniejsze a mniej[illegible]my z jednego lub więcej tonów się składają. Tym sposobem wiersz odpowiada [illegible], stopa mo[illegible] a sylaba tonowi.

Nr 11. Fis„organa" [illegible] Gwidona wprowadził [illegible] (Diafonia) przyjęcie ukazała się potrzeba zgody w [illegible] różnych głosów. Szybkość [illegible]

i kraja zawsze miarę z pomocą sza-
kiem spoczynku, w którym zaś
przez melodyjne prowadzenie za
cantus firmus branego z chorału
gregoriańskiego. Powolny w postępo-
waniu [illegible] głosy towarzy-
szące z [illegible] w danych miejscach
melizmatami [illegible]ać [illegible]
zamiast ruchu równoległego
ruch przeciwny (motus con-
trarius) Obok tego brano często
w tej samej tonacji inną me-
lodyę, wiążąc ją harmonijnie
z pierwszą. Gdzie ta nowa me-
lodya wyraźnie poruszała się
obok cantus firmus, nowy
cantus tworzyła, stąd powstało

nazwa „Pisarstwo" z tym rozmo-
jem socjologicznym związany
był kondensowaniem prozy tekstu rozwoju
monodycznego tzw. [illegible] tonów
i znakowania ich dźwięków. –
Normalna najwyższa [illegible]
pismo podzielony na dźwię-
gi lub krótkie szczątki. Normalna
jest sztuka wyrażania takiego
szczątku albo tworzenia tonowego
czasie w tym gatunku muzyki –
ale do słowa (cantus planus)
zgoła nie jest stosowana.
Gdyby wierząc Janockiemu
bibliografowi z XVIII w. (Ja-
nociana I, § XXIX) był by pierwo-

szym nauczycielem muzyki w
Krakowie Sebastyan rodem
z Felsztyna zwany się Felsztyń-
skim autor dzieł różnych mu-
zycznych wydanych między 1519
a 1544 r. Tytuł dziełka jego z r.
1519: Opusculum musice com-
pilatum ... pro institutione
adolescentium ... mógłby wska-
zywać, że miało ono w myśli
autora znaczenie podręczni-
ka dla jego uczniów. Kwestya
jest jednakże czy nauka w Kra-
kowie ma oznaczać naukę
w uniwersytecie krakowskim
i czy tytuł dziełka nie przewiduje

rzeczywistości.
Teraz dobrano z dzisiejszej autorów prac
[illegible] wydanych 1528 i 1809
według ad notacji i 1540 drukowa-
nej na pergaminie z 1528 był by w
tym roku [illegible] na
umiejętności przedwojenna zna-
[illegible] i [illegible] planowo
[illegible] charakterze i figuralny według
Lelewela (Dwoje ksiąg bibliogra-
ficznych)
Gabriel [illegible] około
1600 r. [illegible] na
nauczyciela muzyki w mi-
[illegible] 50 z których
w XVIII w. [illegible] tylko 25, (Sowiński)
[illegible] sprawie
tego [illegible].

178.

Już w XVIII w. [illegible] 1748
„Dla wszystkich [illegible] jakoteż [illegible]"
zajmujących się [illegible] naukowo
na [illegible] nauk [illegible]
i filozofii" wydał ten [illegible]
[illegible] pracę teoretyka Jana
Brożkiego z [illegible] z
Kurzelowa (+ 1652) pt. [illegible]
[illegible] alma universi-
tate Cracoviensis) [illegible]
[illegible] w [illegible] dla
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] z r. 1748 [illegible]
[illegible] Jana [illegible] w
XVIII w. [illegible]
[illegible]. —

Dalszy ciąg z książki 4 II str. 182.

Echo muz. N° 354 z 22 Czerwca 1890.

Emil Młynarski wyjechał na lato [illegible] Michała Józefowicza na Łotwę. (z Petersburga).

W Pawłowsku na [illegible] 4 rocz[illegible] [illegible] Juliana Zarembskiego [illegible] koncerta [illegible] koncert [illegible] [illegible] [illegible] kiedy się stanowił kwintet który się [illegible] dziełami interpretował [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tej kompozycji.

Dnia 22 Czerwca wystawiony był [illegible] w nowym teatrze [illegible]. „Nowy don Kiszot" Tragedja [illegible] muzyka Z. Noskowskiego

Echo No 353 z 5 Lipca 1890r.

Paderewski dawał 2 koncerty w Londynie robiąc furorę swoim koncertem op 17.

— + Wanda Miller Czesławska śpiewaczka dramatyczna rodem, żona w Warszawie zmarła w Pignatero koło Neapolu gdzie mają pp. Silvestri majętność ziemską. Śp. Wanda była pierworodną córką Władysława Millera i jego małżonki. Rozpoczęła swoją karierę w teatrze La Scala.

Echo N 355 z 19 Lipca 1890r.

nic

Echo N 356 z 26 Lipca 1890r.

nic

Echo N 357 z 2 Sierpnia 1890.
Portret i biografia Loli Beckh.
Echo N 358 z 9 Sierpnia 1890.
nic
Echo N 359 z 16 Sierpnia 1890.
W „[illegible] [illegible]
[illegible] Katol. [illegible] Al. Polińs[illegible]”
[illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] do Sw Jana Chrzciciela
[illegible] ks. [illegible] Kolskiego
z wol XVIII. —
Echo N 359. —
Al. [illegible] zamieszcza
biografię zmarłego dnia
20 lipca 1890 Karola Kostowskie
go. —

Akta N 360 z 23 sierpnia 1890 r.

brak

Akta N 361 z 30 sierpnia 1890 r.

brak

Akta N 362 z 6 września 1890 r.
Krótka biografia Józefa Ignacego Paderewskiego.

Akta N 363 z 13 września 1890 r.
O ustąpieniu Józefa Chodakowskiego [illegible]
([illegible]).

W konserwatorium warszawskim [illegible]
[illegible] (p. J. Zell) klasa fortep. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Jul. Janiszewskiego.

jako nauczyciela

Cielo N: 364 z dnia 20 Września 1890.
Portret Józefa Chodakowskiego.
Cielo N: 365 z 27 września 1890 r.
nie
Cielo N 366 z 4 października 1890 r.
Sprawozdanie Instytutu Muzycznego Warszaw.
Cielo N: 367 z 11 października 1890 r.
Panna Marya Wąsowska wystą-
piła z powodzeniem z koncertem
w Petersburgu.
Cielo N: 368 z 18 października 1890.
Pani Wanda Zabiecka-Len-
czewska śpiewa obecnie we
Florencyi — panna Helena
Hartman w Kolonii gdzie
w tych dniach występuje w Carme-
nie.

Echo N: 369 z 25 października 1890.
Panna Leontyna Kreczyńska (Sgardelli) śpiewała na kilku scenach włoskich z powodzeniem.
Echo N 370 z 1 listopada 1890.
Portret i biografia krótka Karola Lipińskiego.
Stanisław Barcewicz udał się w podróż artystyczną po Królestwie. Józef Śliwiński z koncertami do Cesarstwa. Stanisław Szczepański pianista, miał grać w pałacu Kryształowym, w Londynie. —
Echo N 371 z 8 listopada 1890.
Portret i biografia zmarłego Kazimierza Kratzera.

Nekrolog. Józef Koronowicz pianista zmarły w Nałęczowie 29 m. (biografia)
Echo N. 372 z 15 listopada 1890.

muzyczne. —

Echo N 373 z 22 listopada 1890.
O krakowskim Tańcu. muzyce.
Michał Hertz zamianowany korespondentem stałym w miejsce zmarłego prof. Kaz. Krotkiewicza.
Echo N 374 z 29 listopada 1890.
Klasę fortepianową dla śpiewaków (akompaniamentu) prowadzoną dotąd przez p. Hertza objął Piotr Maszyński dyrektor lutni
— Mała polemika pomiędzy Zieleńskim a Kleczyńskim

co do tego czy Fontana był
pierwszym nauczycielem
Chopina — Ustęp z pamiętni-
[illegible] na [illegible]
[illegible] 1874 i [illegible]
[illegible] wielkie 28 [illegible] w życiorysie
Chopina — twierdzi że Fontana
był pierwszym nauczycielem —
Karasowski zaś najbardziej
dzieła Karasowskiego twierdzi
że nie był pierwszym nau-
czycielem Chopina. —
— N. [illegible] sobie przypomi-
nam w notatkach moich
przed Chopinem będzie o tem
wspomniana prawie [illegible]
[illegible]ości. —

Ocho N: 375 z 6 Grudnia 1890 r.

Nowe nuty.

Muzyka organowa, zbiór pre-ludjów celniejszych kompozytorów, we wszystkich tonacjach używanych, z dodaniem psalmów Gomułki i Szamotulskiego. Wydanie nowe ze zbiorów X. L. Sołeckiego przejrzał i poprawił Władysław Krepka. Warszawa Geb. Wolf. dobre

Noskowski Zygmunt op. 30 „Au Castel" Trois morceaux caractéristiques: N: 1 Au Printemps N 2 Valse sentimentale N: 3 Berceuse Mélancolique — dobre dla starszych uczniów.

Noskowski Zygmunt op. 29

„Impressions, pièces caractéristi-
ques" — op. 31 „Chansons et Dan-
ses Cracoviennes" — zawiera
6 N^ro dobrych

Alfons Szczerbiński „Ostatnie pieś-
ni Konstancji" op 3. — Ja to wiem",
zatoś się nie przeżani ale pros-
tsza dość monotonne.

— Pankiewicz Eugeniusz
op. 2. Album Blätter na P.
dobrze harmonizowane i
przeformowane.

— Grabowski Teofil op 18 Preludjum
i fuga g-moll na fortepian łatwe
— ostatnie

Zarzycki Teodor op 39 N 1 Barca-
rolle N 2 La Lucciole N 3 Canzo-
netta. Mazurka op 21 łatwa
ale wytworna.

Echo N: 376 z 10 grudnia 1890
Portret i biografia Ksawerego Scharwenki

Echo N: 377 z 20 grudnia 1890.
Portret i biografia Zygmunta Noskowskiego.

W Petersburgu Dnia wtóry koncert panny Zofia Poznań-skiej z powodzeniem pod patronatem mistrza Rubinsteina.
Panna Mazurkówna dała tam drugi koncert —
Młynarski w Szwajcarii i Niemczech występuje z powodzeniem.
— Józef Chudakowski — występuje w dworskich sferach

190.

Emil Wojnarowski skazany przed
którego usprawiedliwiony zarządzającego ...
nu w Warszawie — gra na wagach
skrzypce prowadzeniu orkiestry
w Berlinie. –

Władysław Alojzy prof. Warsz.
Konserw. oraz autor szkiców,
stąd usuwa się z d. 1 stycznia od
tej drugiej posady i pozostaje
nadal w naszym mieście
jako profesor
w Dorpackiem konserwatorium
Józef Olszewski.

Echo № 378 z 27 grudnia 1890.

Zygmunt Noskowski z powodu
25 lecia swej działalności kom
pozytorskiej mianowany

zostać oddane członkom towarzystwa
tercet wszystkich a mianowicie
-gabinetu muz. lwowskiej
biblioteki i lwowskiej Harmonii.
[illegible].

N.B. Uzupełnienia braków
op. Nr 2 z 1890 patrz
Zeszyt 4P str. 1.

Czas o muzyce i teatrze w 1891.

Czas №: 379 z 9 Stycznia 1891.

Stanisław Mirecki Długoletni
nauczyciel śpiewu zamieszkały
dotąd w Krakowie (Czas o nim wspomina,
wiele kilkoletniego praktykowania)
przenosi się wkrótce na stałe
mieszkanie do Warszawy.
Mirecki studjował nauczanie
śpiewu przez długi czas pod
kierunkiem Lampertiego.

Czas № 380 z 10 Stycznia 1891.

Władysław Brzezowicz Pianista
nauczyciel konserwatoryum
biedak [illegible] został dotknięty
ciężką niemocą.

Czas № 381 z 17 Stycznia 1891.

Ś.p. Józef Brzowski [illegible]

w skutki zmniejszenia niż 85 albo
wó 75 lat.

Echo N = 383 z 31 stycznia 1891.

Paderewski D. 11 lutego w Berlinie daje koncert

Józef Sławiński daje koncert w Petersburgu D. 4 lutego 1891.

Echo N 384 z 7 lutego 1891.

nic

Echo N 385 z 14 lutego 1891.

nic

Echo N 386 z 21 lutego 1891.

nic

Echo N 388 z 7 marca 1891.

I gr. Paderewski koncertuje w Dreźnie.

Echo N 389 z 14 marca 1891.

nic

194.

Echo N° 390 z 21 marca 1891.

Nowe nuty.

Władysław Żeleński Cztery pieśni 1° „Z lasu i pól" (Marysi Konopnickiej) 2° Poleciały pieśni moje (M. Konopnickiej). N° 3. Śród dziewanny [illegible] (słowa M. Marji Kwileckiej) N° 4. Ja roztwór [illegible] Ile ciała drzewo" słowa A. Mickiewicza. — Do naszej skromnej literatury [illegible] prawdziwe pożytki.

Noskowski Zygmunt op. 30 Mielodje [illegible] 2 zeszyty na 4 ręce — tegoż „Kto się w opiekę" kantata na chór z orkiestrą. Dzieło wielkie znakomite podniosłe natchnieniem.

Jan Gall „Polskiej pieśni wyjście". Piosnka miłości" w Krakowie — bardzo udatne.

Maszyński Piotr Polka de bal na f. dobra

Niedzielski St. 1. Nie pozorne 2.) Dwie damki d. Sprzydeli (serenada) na f. dobre

Piontkowski Józef 24 Études de Mécanismes et de styles pour le Piano dans tous les tons majeurs et mineurs en 4 cahiers." [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] oraz [illegible] (Guide musical) [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]

196.

dobrze i że [illegible] teraz
[illegible] jak cała prawie
twórczość Moniuszkiego naszego,
skuwane stylem dawniejszej epoki..."
M. Świeżyński op. 8 [illegible]
na P. dobrze gładkie.
— P. Daszewski koncertuje
w Brukseli.
P. Stojowski dawał ostatnio
koncert w Paryżu w sali
Erarda prawie wyłącznie
swoim utworom — których [illegible]
[illegible].
— W Częstochowie koncertowały
siostry Panny Podgórskie
a starsza Wanda jest dobrą skrzy-
pieczką. —
Dalszy ciąg w. 4 IV str. 169.

ND. [illegible]

braku N: z [illegible] 1891

[illegible] [illegible] 4 V [illegible] 11.